

UUZAJI

Serikali kufufua mpango wa kuhifadhi mavuno ya wakulima kwenye maghala **UK3**

MAENDELEO

Wizara yazindua mradi wa mabilioni ya pesa kuteka maji ardhini katika maeneo kavu **UK 3**

KILIMO

UK kujenga kiwanda cha kutayarisha viazi kwa gharama ya Sh2.3b Elgeyo Marakwet

MyGov.

www.mygov.go.ke

FEBRUARI 7, 2023

TATHMINI YAKO YA WIKI

Toleo No. 30/2022-2023

UK 4

Watumishi wa umma waliostaafu kunufaika na mpango mpya wa bima

NA ANITA OMWENGA NA FLORENCE KINYUA (KNA)

Serikali hivi karibuni itatekeleza mpango wa bima ya matibabu baada ya kustaafu wa watumishi wa umma ili kuwakinga dhidi ya kutumia marupurupu yao duni ya kustaafu kugharamia matibabu yao au kutegemea watoto wao.

Katibu wa Utumishi wa Umma Bw

Amos Gathecha alisema kwamba utafiti kuhusu kuanzishwa kwa mpango huo wa baada ya kustaafu umekamilika na kuwasilishwa kwa Baraza la Mawaziri kuidhinishwa

"Tulipokea ripoti ya utafiti huo wiki mbili zilizopita na tunasubiri uidhinishwe,"

Katibu wa Utumishi wa Umma, Bw Amos Gathecha

alisema akiwa Muranga katika hafla ya uhamsisho kuhusu mpango huo mkubwa wa bima ya matibabu ya watumishi wa umma ya mwaka wa kifedha wa 2022/2023 uliofanywa na Hazina ya Taifa ya Bima ya Afya (NHIF).

Katibu alithibitisha kuwa Baraza la Mawaziri litakapoidhinisha ripoti hiyo ya

utafiti, watumishi wa umma waliostaafu wataanza ku-changia bima yao ya matibabu wakistaafu.

"Lengo la mpango huu ni kuwapa heshima watumishi wetu wa umma hata wakistaafu kwa sababu zote tunajua mzigo wa maradhi ambao wengi wao wanakabiliana nao na wanalazimika kutegemea

wasamaria wema kulipa hili zao za matibabu," alisema.

Mpango huo utahakikisha kuwa watumishi wa umma wanaishi maisha ya heshimia, kwa kuwa watumishi wengi wastaafu wa umma hawana bima ya afya.

Katibu alishauri watumishi wa umma kujifahimisha na manufaa yote wanayo-

ENDELEA UK 2

Mikakati kupeleka vitabu vya kiada vya Gredi 7 katika shule

Afisa Mkoo Mtendaji wa Taasisi ya Ukuza (KICD) Profesa Charles Ong'ondo anasema kwamba shehena ya seti tatu za vitabu hivyo tayari zimepelekwa shulenii

NA CHRIS MAHANDARA (KNA)

S erikali imeweka hatua kali za kuhakikisha nyenzo za masomo za Gredi 7 zimefika katika shule zote nchini.

Afisa Mkoo Mtendaji wa Taasisi ya Ukuza (KICD) Profesa Charles Ong'ondo alisema kwamba shehena ya seti tatu za vitabu hivyo tayari zimepelekwa shulenii.

Profesa Ong'ondo alisema kwamba vitabu hivyo vya kiada kuhusu elimu ya afya, kilimo, na masomo ya mazoezi ya mwili kwa wakati huu vinapatiwa wanafunzi kote nchini, na akaongeza kuwa KICD kwa ushirikiano na maafiga wa Wizara ya Elimu, inafuatilia vitabu viliviyosalia kuhakikisha vitapelekwa shulenii kwa wakati.

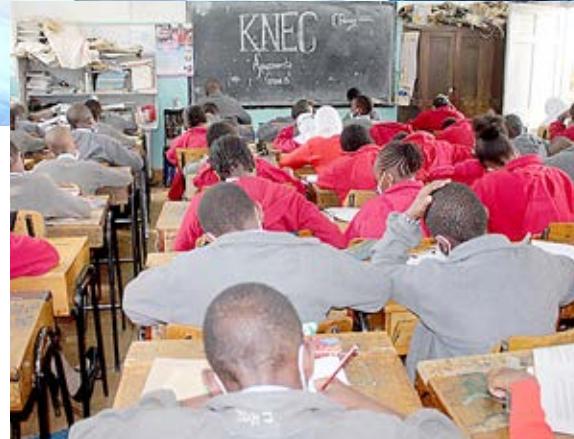
Alisema kwamba masomo ya Sekondari Msingi yameanza vyema, na akaongeza kuwa

mashirika yote yanayohusika ya-naendelea kushughulikia changamoto zinazoibuka.

Alisema kwamba KICD, inafuatilia zoezi hilo. Alitangaza kwamba uchunguzi utafanywa Februari kutathmini nyenzo zaidi za masomo zinazohitajika kuwezesha mpito bila taito.

Afisa Mkoo Mtendaji wa Kenya Institute of Curriculum Development (KICD) Prof. Charles Ong'ondo, wakati wa usambazaji wa vitabu vya kiada vya sekondari msingi mjini Kisumu. Aliandamana na mwalimu mkoo wa Rabuor Primary School, Dickson Awuor. Picha na Chris Mahandara

15B

Idadi ya miti serikali inalenga kupanda kote nchini kufikia 2030

4,000

Kiasi cha pesa ambazo zimetengwa kuboresha miundomsingi katika taasisi za elimu

20,000

Ekari za ardhi ambazo National Irrigation Authority (NIA) itatumia kukuza mpunga

52

Idadi ya vituo vya Huduma ambavyo vipo nchini

1966

Mwaka ambapo MV Uhuru 1 ilijengwa kusafirisha mafuta Uganda na Tanzania

100M

Gharama ya kituo kipywa cha mabasi kilichozinduliwa Narok mjini

ENDELEA UK 2

"Virusi havitembe, watu huvisambaza, tukiacha kutembe, virusi vitakufa"

Watumishi wa umma waliostaafu kunufaika na mpango mpya wa bima

ENDELEA KUTOKA UK 1

paswa kupata chini ya

NHIF. "Mpango huo wa matibabu unatoa manufaa zaidi kama yanayohusiana na kazi katika Sheria ya WIBA, bima ya maisha ya makundi na bima ya kibinasi ya ajali katika kundi mionganini mwa zingine," alisema. Wakati huo huo, katibu ambaye alikuwa ameandamana na Kaimu Afisa Mkuu Mtendaji wa Huduma Kenya Mugambi Njeru, pia alikagua ubora wa utoaji huduma katika

kituo cha Huduma cha Murang'a. Alipongeza wafanyakazi kwa kuendelea kutoa huduma kwa umma kwa kujitolea kwa bidii na kuzingatia Viwango vya Utoaji Huduma vya Huduma Kenya.

"Vituo vya Huduma sasa vimekuwa ofisi

Serikali inapanga kufanya huduma 5,000 kuwa za kidijitali kwa ushirikiano na WB-Gathecha

za kwanza na mwisho za serikali. Inatia moyo kuona umma ukifutu huduma katika Vituo vya Huduma," aliongeza Katibu.

Alisema kwamba huku serikali ikipanga kufanya huduma 5000 za serikali kuwa za digitali, wanazungumza na Benki ya Dunia kuongeza idadi ya Vituo vya Huduma nchini.

"Kwa wakati huu tuna vituo 52 vya Huduma na Mpango Mkuu wa Huduma unaendelea kutafuta njia za kuongeza idadi hadi 340 kufanikisha utoaji wa huduma," alisema

Mikakati kupeleka vitabu vya kiada vya Gredi 7 katika shule za umma

ENDELEA KUTOKA UK 1

Aliomba wazazi ambao wamehamisha watoto wao hadi shule tofauti kuarifu ofisi za elimu ili kuhakikisha kila shule inapata vitabu vya kutosha.

Akizungumza katika shule ya msingi ya Migosi, Kisumu katika ziara ya ukaguzi, Profesa Ong'ondo alisema pesa za kufadhili masomo ya Sekondari Msingi tayari zimetumwa kwa akaunti za shule kuhakikisha mpito unafaulu bila vikwazo.

Hata hivyo alionya walimu dhidi ya kutoza ada zaidi akiwataka kujadiliana na wazazi na kukubaliana jinsi ya kununua sare na mahitaji mengine.

Kati ya Sh15,000 zilitotengewa kila mwanafunzi, alisema Sh4,000 zitakuwa za kuimarishti miundomsingi ya shule katika taasisi za masomo, na akaonya wakuu wa shule dhidi ya kuhamishia mzigo huo kwa wazazi.

"Tunapoanzisha mpango huu, serikali itakagua nyenzo hizi na kuona ikiwa pesa hizo zinafa kuongezwa," alisema.

Tume ya Huduma ya Walimu (TSC),

Afisa Mkuu Mtendaji wa Kenya Institute of Curriculum Development (KICD), Prof. Charles Ong'ondo.

alisema, inaendelea na mchakato wa kutuma walimu wa shule za sekondari ya msingi, na akahimiza wakuu husika kutathmini uhitimu na ujuzi wa walimu katika shule za msingi na kuruhusu wale waliohitimu kusaidia kufanikisha sekondari msingi.

Kwa masomo ya kiufundi, Profesa Ong'ondo alihimiza wakuu wa shule kuzuia na wale wa shule za sekondari kuu kuruhusu wanafunzi kutumia maabara na mafunzo ya kiufundi huku hatua za kunyoosha JSS zikiendelea. Mkurugenzi wa Elimu katika kaunti ndogo ya Kisumu ya Kati, Charles

Angiela, alisema kwamba shule 29 za umma na 41 za kibinasi katika eneo hilo ziliidhinishwa kuwa na Sekondari Msingi. Aliongeza kuwa jumla ya wanafunzi 4,888 katika kaunti ndogo hiyo wanatarajiwu kujuunga na Sekondari Msingi na akaongeza kwamba kufikia sasa asilimia 70 wameripoti. Uchunguzi uliofanywa na ofisi yake, alisema, ulifichua kwamba zaidi ya walimu 30 wa shule za msingi katika eneo hilo wana digrii za Uzamili na wengine wengine wakiwa na digrii katika Elimu. Alisema kwamba hii ni ishara chanya kwamba sekondari ya msingi itafaulu.

MAMLAKA YA KITAIFA YA KUDHIBITI KIANGAZI

MWALIKO WA WAKANDARASI KWA KAZI NDOGO

NDMA/PRQ/15/2022-2024

Mamlaka ya Kitaifa ya Kudhibiti Ukame (NDMA) ni shirika la umma lililoanzishwa na Sheria ya Mamlaka ya Kitaifa ya Kudhibiti Ukame (NDMA), 2016. Hapo awali lilikuwa likifanya kazi chini ya Sheria ya Mashirika ya Kitaifa (Sura ya 446) ya Sheria za Kenya kwa Notisi ya Kisheria Nambari 171 ya Novemba. 24, 2011.

NDMA inaalika kampuni zinazostahiki sifa za awali za wakandarasi kwa kazi ambazo zinawezza kuwa zilizopatikana kutoka kwa tovuti yetu www.ndma.go.ke au kutoka kwa www.tenders.go.ke

Hati iliyokamilishwa ya zabuni inapaswa kuwasilishwa, katika bahasha zilizofungwa na nambari ya kumbukumbu ya zabuni na jina lililowekwa alama wazi juu, inapaswa kutumwa kwa:

Afisa Mkuu Mtendaji
Mamlaka ya Kitaifa ya Kudhibiti Ukame
Lonrho House, Standard Street, Orofa ya 8
P.O. Box 53547 - 00200, NAIROBI

Hati hizo, katika bahasha zilizofungwa, zinapaswa kuwekwa kwenye sanduku la zabuni lililo katika Mapokezi ya NDMA, Orofa ya 8, Lonrho House, Barabara ya Standard, Nairobi, ili kupokelewa kabla au kabla ya Februari 28, 2023 saa 10:30 asubuhi. Hati zilizowasilishwa baada ya tarehe ya mwisho hazitakubaliwa.

Zabuni za kielektroniki hazitakubaliwa

Hati hizo zitafunguliwa mara moja baada ya hapo katika Ukumbi wa Mikutano kwenye Orofa ya 17, Lonrho House, Standard Street, Nairobi mbele ya Wazabuni au wawakilishi wao wanaochagua kuhudhuria.

AFISA MKUU MTENDAJI

MAMLAKA YA KUSTAWISHA MAJI YA TANATHI

NAFASI ZA KAZI (MABADILIKO)

Mamlaka ya Kustawisha Maji ya Tanathi (TAWWDA) ni Shirika la Serikali chini ya Wizara ya Maji, Usafiri na Unyonyizaji lilioundwa chini ya kifungu cha 65 cha Sheria ya Maji ya 2016 na kuanzishwa kuititia Nyongenza ya Gazeti la Kenya Na.59, Notisi ya Kisheria Na.28 ya tarehe 26 Aprili 2019. Mamlaka ni mojawapo ya Mashirika Tisa (9) ya Ustawishaji wa Maendeleo ya Maji yaliyoanzishwa kwa kufuata Katiba ya Kenya, 2010.

Kwa mujibu wa Sheria ya Maji ya mwaka 2016, jukumu la msingi la TAWWDA ni kuhakikisha uwajibikaji, ufanisi na utoaji wa maji kiuchumi katika kaunti nne (4) za Kitui, Machakos, Makueni na Kajiado.

Mamlaka inatarajia kuajiri watu wanaofaa na wenye sifa za kujaza nafasi zifuatazo ambazo wamiliki wake watakuwa Makao Makuu ya Mamlaka (Kitui).

Jina la Kazi	Daraja	Namba ya Marejeleo	Idadi
Meneja, Mipango na Usanifu wa Miundombinu	TAWWDA 3	ADVERT/TAWWDA/01/MIPD/2023	1
Mhasibu Mwandamizi	TAWWDA 5	ADVERT/TAWWDA/02/SA/2023	1
Mhandisi Mwandamizi, Miundombinu Kupanga na Kubuni	TAWWDA 5	ADVERT/TAWWDA/03/SE/2023	1
Msimamizi Mkuu Msaidizi wa Ofisi	TAWWDA 6	ADVERT/TAWWDA/04/PAOA/2023	1
Dereva Mkuu	TAWWDA 7	ADVERT/TAWWDA/05/PD/2023	1

Waombaji wanaovutiwa na wanaostahiki wanapaswa kuingia katika tovuti ya TAWWDA www.tanathi.go.ke kwa mahitaji ya kina, sifa na maagizo ya jinsi ya kutuma maombi yao ya kazi.

Maombi yote yanapaswa kuwasilishwa kabla ya Alhamisi tarehe 2 Machi, 2023 saa 5.00 jioni.

Mamlaka ya Kustawisha Maji ya Tanathi ni mwajiri anayetoa fursa sawa. Wanawake, vijana, walio wachache, waliotengwa na watu wanaoishi na ulemaru wanahimizwa kutuma maombi.

Tutawasiliana tu na wagombea watakaoorodheshwa kuititia anwani walizoandika katika barua zao za maombi.

Ombi la mgombea ye yote atakayepatikana akidanganya litafutiliwa mbali.

Funika
mdomo
unapopiga
chafya

Nawa
mikono na
sabuni/
Sanitaiza

Jitenge
na wario
na virusi

Usiguse
macho, pua
au mdomo
na mikono
michafu

Pika nyama
na mayai
ziive. Usile
chakula
kibichi

Hakikisha
maeneo
yote ni safi

KOMESHA

COVID-19

UZUIAJI

FEBRUARI 7, 2023

MATANGAZO | 3

Serikali kuimarisha mfumo wa risiti kwenye mabohari

NA KIPTANUI CHERONO (KNA)

Serikali imetangaza mipango ya kufufua Mfumo wa Risiti wa Mabohari (WRS) ili kusaidia wakulima kunguza hasara baada ya mavuno.

Katibu wa Idara ya Serikali ya Biashara Alfred K'Ombudo alisema kwamba mfumo huo ni muhimu kwa juhudhi za serikali za kuimarisha uzalishaji.

Akizungumza alipozuru Uasin Gishu kukagua mabohari yaliyoidhinishwa, Katibu alisema kwamba kutia nguvu WRS kutahakikisha wakulima wanapata vituo bora vya uhifadhi ambavyo vitasaidia kupunguza hasara baada ya mavuno.

"Tunataka kuwa na mzungumzo na taasisi kama Bodi ya Taifa ya Nafaka na Mazao (NCPB) na wadau wengine kupanua huduma kwa wakulima kupitia mabohari yaliyoidhinishwa yanayohakikisha wakulima uhifadhi salama wa nafaka yao, ushikishaji salama sokoni na upatikanaji wa bidhaa za kifedha kwa katumia wanachohifadhi katika maghala," alisema

Katibu wa Biashara Alfred K'Ombudo akiandamana na Kamishna wa Kaunti ya Uasin Gishu Dkt Eddyson Nyale, mshirikishi wa NCPB eneo la North Rift Gilbert Rotich (pembeni kushoto).

Katibu akiwa katika depo ya Eldoret ya NCPB.

Kwa WRS kote nchini na kuwapa wakulima huduma hiyo kwa wingi zaidi," alisema.

Alisema kwamba uhifadhi salama wa nafaka katika mabohari yaliyoidhinishwa unasababisha upatikanaji bora wa soko na upatikanaji wa unga bora na bidhaa zingine. Katibu pia akitembelea chama cha Ushirika cha Wakulima cha Mateeny Soy, alipohimiza wakulima kuunda na kuijunga na vyama vya ushirika ili wanufaikie na pembejeo nafuu za kilimo na bei bora za zao lao.

Wizara yazindua mradi wa mabilioni wa maji ya chini ya ardhi kaunti kame

NA BERNADETTE OWADE (PCO)

Wizara ya Maji, Usafi na Unyunyuzaji itatekeleza mradi wa Sh15.5 bilioni uliofadhliliwa na Benki ya Dunia wa Ustahimilivu wa Maji ya Chini ya Ardhi katika kaunti tano kame na nusu kame (ASAL) ili kutatua uhaba wa bidhaa hiyo katika maeneo hayo Akizungumza kwenye hafla ya kuzindua mradi huo unaoitwa Mradi wa ustahimilivu wa maji ya chini ya ardhi katika upembe wa Afrika (HoAGW4RP) katika hoteli ya Nairobi, Waziri wa maji Alice Wahome alisema kwamba lengo kuu la mradi huo ni kuongeza upatikanaji na usimamizi wa maji ya chini ya ardhi katika maeneo ya Upembe wa Afrika. Bi Wahome alifichua kwamba kaunti zinazolengwa na Turkana, Marsabit, Mandera, Wajir na Garissa ambapo watu wapatao 1.5 milioni maeneo ya mashambani watanufaika na mradi huo. "Mradi huu unahu ukarabati, ujenzi na usimamizi endelevu wa visima na pia kurudisha, kuongeza na kuimarisha

Waziri wa maji Alice Wahome

shughuli za uhifadhi wa maji," alisema Waziri. Bi

Wahome aliongeza kuwa mradi huo utawezesha watakaonufaika kupata usambazaji wa maji ya chini ya ardhi katika maeneo ya Upembe wa Afrika. Bi Wahome alifichua kwamba kaunti zinazolengwa na Turkana, Marsabit, Mandera, Wajir na Garissa ambapo watu wapatao 1.5 milioni maeneo ya mashambani watanufaika na mradi huo. "Mradi huu unahu ukarabati, ujenzi na usimamizi endelevu wa visima na pia kurudisha, kuongeza na kuimarisha

tre na IGAD.

Hafla hiyo ya kuzindua mradi huo ulihudhuriwa na magavana Mohamed Adan Khalif (Mandera), Ahmed Abdullahi (Wajir), Nathif Jama (Garissa), Mohamud Mohamed Ali (Marsabit), Jeremiah Lomorukai (Turkana), na mwakilishi wa Benki ya Dunia. Waziri alitambua jukumu muhimu lin-alotekelizwa na Benki ya Dunia kwa kufadhili mradi huo kupitia mkopo wa dola 135 Milioni (Sh15.5 bilioni) ambazo zitatolewa kwa kipindi cha miaka sita kuto ka 2022 hadi 2027.

ONYESHO LA NIA (EOI)

USHAURI WA UTOAJI WA HEDUMA ZA USHAURI WA MUAMALA

Shirika la Kusimamia Maendeleo Kenya (KDC) ni Shirika la Serikali lilooanzishwa ili kuwezesha Maendeleo ya Viwanda na Kiuchumi nchini Kenya kwa Kuanzisha, Usaidizi au Upanuzi wa Viwanda, Biashara na Biashara zingine.

Jukumu la KDC ni kukuza maendeleo endelevu ya kiuchumi kwa kutoa fedha za maendeleo, fedha za miundombini, usaizidi wa biashara na heduma za ushauri kwa viwanda vya kati na vikubwa, miradi ya miundombini na shughuli za kibashara katika sekta zinazolengwa nchini Kenya na kwingineko.

Shirika linaalika kampuni zinazostahiki na zilizohitimu kwa **Onyesho la Nia (EOI)- Ushauri wa Utoaji wa Heduma za Ushauri wa Muamala**.

Waombaji wanaostahiki wanaovutiwa wanaweza kupata hati za Onyesho la Nia (EOI) kutoka kwa Tovuti yetu www.kdc.go.ke au Tovuti ya Taarifa ya Ununzi wa Umma katika <https://tenders.go.ke/>.

Waombaji wote wanaopakua hati ya EOI lazima wajisajili na Afisi ya Mfumo wa Usambazaji kwa kutuma barua pepe kwa: supplychain@kdc.go.ke

Hati za pendekezo zilizokamilishwa zitatiwa kwenye bahasha iliyofungwa iliyoadikwa kwa uwazi "**EOI/KDC/040/2022-2023 Onyesho la Nia (EOI) - Ushauri wa Utoaji wa Heduma za Ushauri wa Muamala**" na kutumwa kwa: -

Mkurugenzi Mkuu
Shirika la Kusimamia Maendeleo Kenya (KDC)
Orofa ya 17, Uchumi House, Aga Khan Walk
P.O. Box 12665-00100, Nairobi

Hati zilizokamilishwa zitawekwa kwenye kisanduku cha Zabuni kilicho katika eneo la Mapokezi kwenye Orofa ya 17, Uchumi House Aga Khan Walk, Nairobi, ili kupokelewa **saa 10.00 asubuhi, ijumaa tarehe 17 Februari 2023** au kabla. Hati za EOI zitafunguliwa mara moja baada ya hapo kwenye Mapokezi ya Orofa ya 17 mbele ya wazabuni au wawakilishi wao watakaoamua kushuhudia.

MKURUGENZI MKUU
SHIRIKA LA KUSIMAMIA MAENDELEO KENYA

USAID AMPATH Uzima

Telephone: (+254)532033471/2 | Postal Address: P.O. Box 4606-30100, Eldoret, Kenya | Email: info@usaidampathuzima.or.ke

TENDER NOTICE

USAID AMPATH UZIMA, a Program managed by Moi Teaching and Referral Hospital (MTRH) and funded by USAID invites sealed bids for under listed.

OPEN NATIONAL TENDERS				
No	TENDER NO.	TENDER DESCRIPTION	ELIGIBILITY	CLOSING DATE
1	MTRH/T/101/2022-2023	Supply, Delivery, Installation, Testing and Commissioning of Generator, Changeover Switch & Fuel Pump.	Open	23 rd February 2023
2.	MTRH/T/103/2022-2023	Supply, Delivery, Installation, Testing and Commissioning of Automatic Voltage Regulator (AVR).	Open	23 rd February 2023

Complete set of Tender documents shall be obtained by interested Bidders free of charge from MTRH official website: www.mtrh.go.ke state tender portal: <https://supplier.treasury.go.ke/publication>.

Tender bids in plain sealed envelopes bearing the Tender number (**in bold**) on the top right hand corner but with no indication of the Tenderer's name should be placed in the **Tender Box "B"** situated on the second Floor Left wing of the Main building of Moi Teaching and Referral Hospital (**MTRH**) or Posted to

The Chief Executive Officer
Moi Teaching and Referral Hospital
P.O. Box 3-30100
ELDORET

So as to be received on or before **Thursday 23rd February 2023, 10.00 am**. Bids will be opened publicly immediately thereafter in the presence of Bidders or their representatives who choose to attend at AMPATH Centre 1st Floor ATI Hall RM 118. Late bids will not be accepted whatsoever and shall be returned unopened.

Companies owned by Youth, Women and Persons with Disabilities are encouraged to participate. **All queries regarding this tender should be directed to the Supply Chain Manager- AMPATHPlus.**

CHIEF EXECUTIVE OFFICER
MOI TEACHING AND REFERRAL HOSPITAL

"Virusi havitembei, watu huvisambaza, tukiacha kutembea, virusi vitakufa"

Uingereza kujenga kiwanda cha kutayarisha viazi kwa gharama ya Sh2.3b Iten

NA ALICE WANJIRU (KNA)

Serikali ya Uingereza itajenga kiwanda cha kutengeneza viazi mbatata kitakachogharimu Sh2.3 bilioni mjini Iten, kaunti ya Elgeyo Marakwet.

Akizungumza katika ofisi ya gavana katika hafla ya uzinduzi wa kiwanda hicho, Balozi wa Uingereza nchini Kenya, Jane Marriot alisema kwamba kiwanda hicho cha tani

60,000 ambacho kitakuwa kikitengeneza viazi mbatata na viazi vitamu kuhakikisha bei nzuri kwa wakulima wa mashamba madogo zaidi ya 10,000 katika kaunti hiyo na kanda kwa jumula. Balozi alisema

Balozi wa Uingereza Kenya, Jane Marriot na Gavana wa Elgeyo Marakwet Wesley Rotich (kati). Serikali ya Uingereza itajenga kiwanda cha kutayarisha viazi mjini Iten kwa gharama ya Sh2.3 bilioni.

kwamba kiwanda hicho kitunda nafasi za kazi

5,000 moja kwa moja

katika mwaka wake wa kwanza kikianza shughuli, ambazo zitaongezeka hadi

10,000 katika kipindi cha miaka mitano, zaidi ya kutoa aina mpya ya mbegu ilio na uwezo wa kuoneza maradufu mavuno ya wakulima. "Kiwanda hicho, ambacho ni cha kwanza cha kutengeneza viazi katika eneo hilo, kitapunguza hasara baada ya mavuno na kutoa soko tayari la viazi, na kuhakikisha bei thabiti kwa zaidi ya wakulima madogo 10,000 wa viazi katika kaunti ya Elgeyo Marakwet na katika kanda hii, na hivyo basi kubadilisha mai-sha ya maelfu ya wakulima hawa," alisema. Aliongeza kuwa kiwanda hicho kitainua vyama vya ushirika vilivyoko na vya zamani kwa kutoa mafunzo na kujenga uwezo wa wakulima kuhusu mbinu bora za kilimo. Akisema kwamba wakulima wa mashamba madogo wameathiriwa na majadiliko ya hali ya hewa, uvamizi wa wadudu na ukosefu wa bei thabiti za zao lao, Balozi huyo alisema kwamba mradi huo uta-

Kiwanda kitapunguza hasara ya mavuno na kuwezesha viazi kununuliwa-Jane

jenga ustahilimivu wao na kuwapa mapato thabiti ili familia ziweze kutumia ikiwemo kulipia karo wanafunzi wao.

Kiwanda hicho, ambacho ni ushirikiano wa serikali ya Uingereza na Select Fresh Produce Kenya Limited kitajengwa kuititia mpango wa Uingereza wa Maendeleo Endelevu ya Uchumi Mijini (SUED) kwa ushirikiano na Manispaa ya Iten. Gavana wa kaunti hiyo, Wisley Rotich alisema kwamba kaunti inaunga kikamilifu mradi huo, akisema wakulima wamekuwa wakifyonza na mawakala kwa kuskosa mfumo wa uongezaji thamani. "Kaunti yetu ni ya pili kwa uzalishaji wa viazi

nchini baada ya Nyandarua lakini wakulima hawana chochote cha kujuvunia kutohana na jasho lao kwa kuwa pesa nyingi huenda kwa mabroka," alisikitika.

Gavana huyo alisema ametuma maafisa wa ushirika katika kila wadi kutia nguvu vyama vya ushirika akisema wakulima watatia saini kandarasi kama makundi na sio watu binafsi.

Afisa Mkuu Mtendaji wa Select Fresh Produce Kenya Eunice Mutua, alisema kwamba kiwanda hicho kitafanya kazi kwa karibu na wakulima wa eneo hilo kuhakikisha kwamba wanachozalisha kinatimiza viwango vya kimataifa kwa kuhakikisha wanatumia mbinu salama kwa mazingira na kuinua ustahilimivu wa mabadiliko ya tabia nchi.

Alisema kwamba kiwanda hicho kitakuwa cha kwanza nchini na Cha tatu Afrika baada ya Misri na Afrika Kusini kutengeneza vi-azi mbatata na vitamu kwa soko la Ulaya.

TENDER NOTICE

National Housing Corporation (N.H.C) invites sealed bids from eligible bidders for the following tenders;

Tender Number	Tender Description	Closing Date & Time
NHC/TECH/KNYR/011/2022-23	Proposed Kisumu Kanyakwar Phase III	15 th February 2023 at 11.00a.m
NHC/TECH/ELD/012/2022-23	Proposed Eldoret Regional Office	16 th February 2023 at 11.00a.m
NHC/TECH/KRG/017/2022-23	Proposed Kirinyaga Affordable Housing Project; Phase I; Sector A - Kirinyaga County.	17 th February 2023 at 11.00a.m
NHC/TECH/EMB/016/2022-23	Proposed Embu Affordable Housing Project; Phase I; Sector A - Embu County.	20 th February 2023 at 11.00a.m
NHC/TECH/BIM/018/2022-23	Supply, Installation, Configuration, and Commissioning of a Building Information Modeling (BIM) System	21 st February 2023 at 11.00a.m
NHC/ICT/019/2022-23	Supply, Installation, Configuration, and Commissioning of a Push Notification System	22 nd February 2023 at 11.00a.m
NHC/SGS/020/2022-23	Provision of Security and Guarding Services at NHC Properties	24 th February 2023 at 11.00a.m

Tender documents can be downloaded **free of charge** from N.H.C website www.nhckenya.go.ke or www.tenders.go.ke. Enquiries can be made via email address: info@nhckenya.go.ke.

Any addenda/additional information on the tenders will be posted on the N.H.C website.

Duly completed bid documents shall be submitted in plain sealed envelopes clearly marked with the "**Tender Number**" and "**Tender Description**" and addressed to:-

**MANAGING DIRECTOR,
P. O. BOX 30257 – 00100,
NAIROBI.**

And be deposited in the Tender Box located on Ground Floor of N.H.C house, so as to be received on or before **the above indicated dates** and shall be valid for a period of 150 days after bid submission. Bids will be opened immediately thereafter in the presence of bidders and/or their representatives who choose to attend in the Conference Room located on 10th Floor of N.H.C House. **Late bids will be rejected.**

Managing Director

TANGAZO LA NAFASI ZILIZO WAZI KATIKA AFISI YA MSAJILI WA VYAMA VYA KISIASA (ORPP)

Afisi ya Msajili wa Vyama vya Kisiasa imebuniwa na Sheria ya Vyama vya Kisiasa, 2011 kama Afisi huru ya Serikali kwa maana ya Kifungu cha 260 cha Katiba ya Kenya, 2010. Mamlaka ya Afisi hiyo ni kusajili, kudhibiti, kusimamia Vyama vya Kisiasa. na kusimamia Mfuko wa Vyama vya Siasa.

Afisi inakaribisha maombi kutoka wa waombaji waliohitimu ipasavyo kujaza nafasi zifuatizo zilizochwa wazi katika uanzishwaji wake.

NO.	JINA LA KAZI	GREDI	IDADI	NAMBA YA TANGAZO	MFUMO WA UAJIRI
1.	Meneja, Fedha	4	1	RPP/1/2023	Pensheni
2.	Afisa wa Utawala	6	1	RPP/2/2023	Pensheni
3.	Msimamizi wa Ofisi	6	1	RPP/3/2023	Pensheni
4.	Mhasibu	6	3	RPP/4/2023	Pensheni
5.	Maafisa wa Usajili (Huduma za Nyanjani)	6	4	RPP/5/2023	Pensheni
6.	Afisa wa Uzingatiaji (Huduma za Nyanjani)	6	3	RPP/6/2023	Pensheni
7.	Afisa wa Kusimamia Rekodi (Imetangazwa tena)	6	1	RPP/7/2023	Pensheni
8.	Afisa wa Ushirikiano na Mahusiano	6	1	RPP/8/2023	Pensheni
9.	Afisa Karani	8	8	RPP/9/2023	Pensheni
10.	Dereva	9	2	RPP/10/2023	Pensheni
11.	Wafanyakazi Wasaidizi	10	1	RPP/11/2023	Pensheni

Maelezo ya kina na ya kina ya kazi na mahitaji ya nafasi hizo hapo juu yanapatikana katika tovuti ya ORPP: www.orpp.or.ke

Jinsi ya Kutuma Maombi:

- Watu wanaovutiva na wenye sifa wanaombwa kutuma maombi yao kwa kujaza nakala mbili za fomu ya maombi ya kazi ya ORPP. Fomu ya maombi inaweza kupakuliwa kutoka kwa tovuti ya ORPP, www.orpp.or.ke
- Waombaji wanatakiwa kuwasilisha maombi yao pamoja na nakala ya Kitambulisho cha Taifa/Pasipoti, nakala za yeti vya taaluma, ushuhuda na nyaraka nyinginezo muhimu ili wafike Ofisi ni kabla ya tarehe 28 Februari, 2023
- Maombi yatumwe kwa:
Msajili wa Vyama vya Kisiasa
Lion Place, Orafa ya 1 na ya 4
Karuna Close, Waiyaki Way, Westlands
P. O. Box 1131-00606 NAIROBI
- Ofisi ya Msajili wa Vyama vya Siasa ni mwajiri wa fursa sawa. Watu wanaoishi na ulemavu wanahimizwa kutuma maombi.
- Tutawasiliana na watu watakaoorodheshwa pekee. Ombi la yeoyote atakayepatikana akidanganya litafutiliwa mbali.

Funika
mdomo
unapopiga
chafya

Nawa
mikono na
sabuni/
Sanitaiza

Jitenge
na walio
na virusi

Usiguse
macho, pua
au mdomo
na mikono
michafu

Pika nyama
na mayai
ziive. Usile
chakula
kibichi

Hakikisha
maeneo
yote ni safi

UZUIAJI

FEBRUARI 7, 2023

MATANGAZO | 5

BARAZA LA MAAFISA WA AFYA UMMA NA MAFUNDI

MWALIKO WA ZABUNI

ZABUNI YA USAMBAZAJI WA BIDHAA NA UTOAJI WA HUDUMA

- Baraza la Maafisa wa Afya wa Umma na Mafundi linakaribisha Zabuni zilizofungwa kutoka kwa Wasambazaji kwa Usambazaji na Uwasilishaji wa aina zifuatazo:

S/NO	NAMBA RI YA KITENGO	MAELEZO	UHITIMU
Usambazaji wa Bidhaa			
1.	PHOTC/ONT/PREQ/001/2022-2024	Zabuni ya Usambazaji na Uwasilishaji wa Samani za Ofisi na Viunga	WAZI
2.	PHOTC/ONT/PREQ/002/2022-2024	Zabuni ya Usambazaji na Uwasilishaji wa Sare za Wafanyakazi na bidhaa zenye Chapa	AGPO
3.	PHOTC/ONT/PREQ/003/2022-2024	Zabuni ya Usambazaji wa Magazeti na majarida	AGPO
4.	PHOTC/ONT/PREQ/004/2022-2024	Zabuni ya Usambazaji wa Vifaa vya Ofisi ya ICT	WAZI
5.	PHOTC/ONT/PREQ/005/2022-2024	Zabuni ya udambazaji wa Matairini, Mirija na Betri	WAZI
6.	PHOTC/ONT/PREQ/006/2022-2024	Zabuni ya usambazaji na Uwasilishaji wa Vifaa na Vifaa vya Ofisi ya Jumla	AGPO
7.	PHOTC/ONT/PREQ/007/2022-2024	Zabuni ya usambazaji na Uwasilishaji wa Vifaa vya Kutumia vya Kompyuta	AGPO
8.	PHOTC/ONT/PREQ/008/2022-2024	Usambazaji wa maji ya kunywa ya chupa na vikombe vinavyoweza kutumika	AGPO
9.	PHOTC/ONT/PREQ/009/2022-2024	Usambazaji na utoaji wa maziwa, sukari na vinywaji mbalimbali	AGPO
10.	PHOTC/ONT/PREQ/010/2022-2024	Usambazaji na utoaji wa huduma za muda wa maongezi	AGPO
11.	PHOTC/ONT/PREQ/011/2022-2024	Usambazaji na uwasilishaji wa vyoo	AGPO
12.	PHOTC/ONT/PREQ/012/2022-2024	Usambazaji na utoaji wa vifaa vya uchunguzi na vielelezo	WAZI
13.	PHOTC/ONT/PREQ/013/2022-2024	Kubuni, uchapishaji na utoaji wa yeti vya kitaaluma na kadi za index	WAZI
14.	PHOTC/ONT/PREQ/014/2022-2024	Usambazaji na utoaji wa vifaa vya kusafisha na sabuni	AGPO
Utoaji wa Huduma			
15.	PHOTC/ONT/PREQ/016/2022-2024	Zabuni ya Utoaji wa Huduma za Uchapishaji	WAZI
16.	PHOTC/ONT/PREQ/017/2022-2024	Utoaji Huduma za Usafiri na Tikitii za Ndege - (Kampuni zilizosajiliwa za IATA/KATA pekee)	WAZI
17.	PHOTC/ONT/PREQ/018/2022-2024	Utoaji wa Huduma za Ukaguzi wa Ndani na Nje	WAZI
18.	PHOTC/ONT/PREQ/019/2022-2024	Uhitimu wa Matengenezo, Huduma na Matengenezo ya Fotokopi	WAZI
19.	PHOTC/ONT/PREQ/020/2022-2024	Uhitimu wa Matengenezo, Huduma na Matengenezo ya Kompyuta, Printa na UPS	AGPO
20.	PHOTC/ONT/PREQ/021/2022-2024	Zabuni ya Kusafisha Mapazia, Seti za Sofa na Samani za Ofisi	AGPO
21.	PHOTC/ONT/PREQ/022/2022-2024	Utoaji wa Huduma za Ushauri (Makampuni na Watu Binasi)	WAZI
22.	PHOTC/ONT/PREQ/023/2022-2024	Zabuni ya Utoaji wa Vifaa vya Mikutano katika Kaunti zote 47	WAZI
23.	PHOTC/ONT/PREQ/024/2022-2024	Utoaji wa mundo wa wavuti, matengenezo na huduma za mtandaoni	AGPO
24.	PHOTC/ONT/PREQ/025/2022-2024	Utoaji wa huduma za upishi	WAZI
25.	PHOTC/ONT/PREQ/026/2022-2024	Utoaji wa huduma za muunganisho wa mtandaoni	AGPO
26.	PHOTC/ONT/PREQ/027/2022-2024	Barua pepe na huduma za mwenyeji wa Wavuti	WAZI
27.	PHOTC/ONT/PREQ/028/2022-2024	Utoaji wa bima ya matibabu kwa Wajumbe wa Baraza na watumishi	WAZI
28.	PHOTC/ONT/PREQ/029/2022-2024	Utoaji wa huduma za mahusiano ya umma	WAZI

- Utoaji wa zabuni utafanywa chini ya mbinu ya Utoaji Wazi kwa kutumia hati sanifu ya zabuni Zabuni iko wazi kwa Wazabuni vote waliohitimu na wanapoenda.
- Mzabuni Aliyehitimu na aliyeorodheshwa anaweza kupata taarifa zaidi na kukagua Nyaraka za Zabuni wakati wa saa za kazi yaani saa 0900 hadi 1700 kwa anuanî iliyotolewa kwenye hati ya zabuni.
- Nyaraka za zabuni zinaweza kutazamwa na kupakuliwa bila malipo kutoka kwa tovuti www.photc.org Wazabuni wanaopakua hati ya zabuni lazima wapeleke taarifa zao mara moja kwa photc.kenya@gmail.com / info@photc.org ili kuwezesha ufafanua nyongeza zaidi.
- Zabuni zilizokamilishwa lazima ziwasilishwa kwa anwanî ilio hapa chini mnamo au kabla ya tarehe **21 Februari 2023 saa 12:30 mchana**. Zabuni za Kielektroniki hazitarhusiwa.
- Zabuni zitafunguliwa mara baada ya tarehe ya mwisho na muda uliotajwa hapo juu au tarehe ya mwisho na muda uliotajwa baadaye. Zabuni zitafunguliwa hadharani mbele ya wawakilishi wateule wa Wazabuni ambao wataamua kuhuduria kwa anwanî iliyotolewa kwenye hati ya zabuni.
- Zabuni zilizochelewa zitakataliwa.

Serikali inahifadhi haki ya kukataa zabuni yoyote ikitoa sababu za kukataliwa na hajilazimishi kukubali zabuni ya chini kabisa au yoyote.

UAP Old Mutual Tower, 14th Floor, Upper Hill Road
P.O Box 30418-00100, GPO
Nairobi, Kenya
Tel: +254 20 7863971
Email: info@sezauthority.go.ke
Website: www.sezauthority.go.ke

KAZI- AFISA MKUU MTENDAJI

Mamlaka ya Maeneo Maalum ya Kiuchumi (SEZA) ni Shirika la Serikali chini ya Wizara ya Uwekezaji, Biashara na Viwanda. Ilianzishwa kupitia Sheria ya Maeneo Maalum ya Kiuchumi namba 16 ya mwaka 2015, kama taasisi. yenye jukumu la kuvutia, kuwezesha na kuhifadhi uwekezaji wa moja kwa moja wa ndani na nje ya nchi katika Maeneo Maalum ya Kiuchumi (SEZs).

REF. NO: - SEZA/CEO/01/2023

SEZA inataka kuajiri mtu mwenye uwezo, mwelekeo wa matokeo, ujuzi, mahiri, maono na uzoefu ili kujaza nafasi ya Afisa Mkuu Mtendaji (CEO) kwa mkataba wa miaka mitano(5) unaoweza kuongezwa mara moja kwa kuzingatia utendaji kazi unaoridhisha.

Majukumu makuu ya Afisa Mtendaji Mkuu ni pamoja na yafuatayo:

- (i) Kutumikia kama Afisa Masuuli wa Mamlaka;
- (ii) Kutekeleza na kuwasilisha mikakati, maamuzi na sera za Bodii;
- (iii) Kuwa kiungo kati ya Bodii na Menejimenti;
- (iv) Kutoa mawasiliano ya mara kwa mara, ya kina na ya haraka kwa Bodii kuhusu masuala muhimu ya kiufundi, kifedha na kiutawala;
- (v) Kutoa ushauri kwa Katibu wa Baraza la Mawaziri anayehusika na Uwekezaji, Biashara na Viwanda kuhusu Masuala yanayohusiana na Kanda Maalum za Kiuchumi;
- (vi) Kuratibu na kutekeleza Mpango Mkakati wa SEZA utakaotekeliza majukumu ya msingi ya Mamlaka;
- (vii) Kutoa uongozi wa Kimkakati, kuchora na kutekeleza mipango kwa ajili ya utekelezaji bora wa Mpango Mkakati wa Mamlaka;
- (viii) Kuanzisha, kupitia na kusimamia utekelezaji wa sera na programu pamoja na kuoanisha taratibu za uendeshaji ili kuhakikisha udumishaji wa viwango vya juu ya utendaji na uwajibikaji;
- (ix) Kuwajibika kwa utekelezaji wa Mkatuba wa Utendaji Kazi;
- (x) Kuanzisha na kudumisha ushirikiano na washirika wakuu wa kitaifa na kimataifa ili kukuza Uwekezaji;
- (xi) Kusimamia na kudhibiti fedha na rasilimali nyinginezo za Mamlaka kwa ufani na kwa gharama naafuu kwa kushairiana na Bodii;
- (xii) Kutambua na kuendeleza uwezo wa Mamlaka katika kuendesha programu kulingana na Mpango Mkakati ulioidhinishwa na Bodii;
- (xiii) Kutayarisha mipango kazi ya mwaka na bajeti na kuwasilisha kwa Bodii kwa ajili ya kuidhinishwa;
- (xiv) Kufanya kazi nyingine zozote zitakazoagizwa na Bodii.

Sifa za Kitaalamu na Uzoefu

Ili kuteuliwa katika nafasi hii mgombea lazima:

- (i) Awe raia wa Kenya;
- (ii) Awe na Shahada ya Kwanza katika mojawapo ya yafuatayo: Utawala wa Biashara, Uchumi, Fedha, utawala wa umma, Masoko, Usimamizi wa Kimkakati, Sheria au sayansi husika ya kijamii na kimwili na fani nyingine yoyote inayolingana nayo kutoka Chuo Kikuu kinachotambuliwa;
- (iii) Awe na shahada ya uzamili katika mojawapo ya fani zifuatazo: Utawala wa Biashara, Uchumi, Fedha, utawala wa umma, Masoko, Usimamizi wa Kimkakati, Sheria au sayansi husika ya kijamii na kimwili na fani nyingine yoyote inayolingana nayo kutoka chuo kikuu kinachotambuliwa;
- (iv) Awe na uzoefu wa kazi husika usiopungua miaka kumi na tano (15) ambapo miaka kumi (10) lazima awe katika ngazi ya uongozi wa juu wa taasisi ya umma au ya kibinasi na kumi (10) katika uzoefu wa kuhitimu wa kuhudumu;
- (v) Awe na ujuzi thabitii wa kukusanya rasilimali akiwa na washirika wa maendeleo wa ndani na nje ya nchi. Kuwa na ujuzi wa uongozi kwa ajili ya kuleta mabadiliko ya kimkakati. Awe amechukua kozi ya Uongozi isiyopungua wiki sita (6) kutoka kwa taasisi inayotambuliwa;

Umahiri Muhimu

- (i) Awe na ujuzi mzuri wa mawasiliano ya mdomo na maandishi ikijumuisha uandishi wa ripoti;
- (ii) Kuwa na uelewa mzuri wa Mamlaka ya SEZA;
- (iii) Kuonyesha weledi na umahiri wa hali ya juu katika utendaji wa kazi;
- (iv) Awe mwanachama wa chombo husika cha kitaaluma;
- (v) Awe anajua kompyuta;
- (vi) Kuwa na mahusiano mazuri ya kibinasi, mazungumzo na sifa za juu za uongozi.

Sura ya Sita ya Katiba

Waombaji waliofaulu watahitajika kukidhi masharti ya Sura ya sita ya Katiba ya Kenya 2010 kwa kuwasilishwa yeti vifuatavyo ya kufuata;

- (i) Mamlaka ya Kukusanya Ushuru Kenya (Cheti cha Kizingatia Ushuru);
- (ii) Bodii ya Mikopo ya Elimu ya Juu (Cheti cha Uzingatiaji);
- (iii) Tume ya Elimu ya Vyuo Vikuu kwa digiri zinazopatikanu nje ya Kenya;
- (iv) Tume ya Maadili na Kupambana na Rushwa (Cheti cha Uzingatiaji);
- (v) Idara ya Upelelezi wa Makosa ya Jinai (Cheti cha Maadili Bora);
- (vi) Afisi ya Marejeo ya Mikopo (Cheti cha Uthibitisho)

Malipo

Mgombea aliyeauliwa atalipwa malipo mazuri yanayolingana na majukumu anayotekeliza

Jinsi ya Kutuma Maombi

Waombaji waliohitimu wanapaswa kuwasilisha maombi yao ikiwa ni pamoja na barua ya kazi, wasifu kazi, nakala za yeti vya taaluma na taaluma, vibali, ushuhuda, wadhamini watatu kupokelewa **Tarehe 23 Februari 2023** au kabla. Maombi yatumwe kwa barua pepe chair@sezauthority.go.ke au yawasilishwe kwa mkono kwa ofisi ya SEZA iliyoko kwenye Orofa ya 14, Jengo la UAP, Upper Hill.

Maombi yote yawe na alama ya wazi "Maombi ya nafasi ya Afisa Mtendaji Mkuu" na yatumwe kwa

Mwenyekiti
Mamlaka ya Maeneo Maalum ya Kiuchumi
UAP Old Mutual Tower, Orofa ya 14, Barabara ya Upper Hill
P.O Box 30418-00100, GPO
Nairobi, Kenya

NB: Mamlaka ya Eneo Maalum la Kiuchumi imejitolea kutekeleza masharti ya Katiba - Kifungu cha 232 (1) kuhusu ushindani wa haki na sifa, uwakilishi wa jamii mbalimbali za Wakenya na kutoa fursa sawa za ajira kwa wanaume na wanawake, watu wa makabila yote na watu wenye ulemavu.

"Virusi havitembe, watu huvisambaza, tukiacha kutembea, virusi vitakufa"

Mswada kutatua masuala ya vijana wenyenye matatizo ya akili, jinsia mbili

NA ANNE SABUNI (KNA)

Serikali inatayarisha Mswada wa Maendeleo ya Vijana ambao utatatua masuala ya vijana, hasa walio na ulemavu wa akili na mwili na pia jinsia mbili.

Katika wa masuala ya vijana Ismail Maalim alisema kwamba Mswada wa Maendeleo ya Vijana unalenga kuinua heshima ya utu na

kutobagua na pia utashughulikia mtoto mvulana na vijana walio na ulemavu ambao huwa wanapuuza wakati wa utungaji wa sera. Akizungumza akiwa Nakuru alipoongoza wataalamu kutayarisha Mswada huo mpya, Maalim alisema kwamba serikali inataku kuhakikisha vijana wote wanashughulikiwa

katika mipango na miradi kwa pamoja. Akihimiza vijana kubadilisha mawazo yao na kuwajibikia mai-sha yao, Maalim alisema wako na nafasi nzuri ya kujishughulikia huku serikali ikisaidia juhudzi zao kupitia sera na mipango ya kuwafanya wastawi. "Mitzamo kwamba ni serikali pekee inayoweza kuwa-

Katibu wa Masuala ya Vijana, Ismail Maalim, ahutubia kundi la wataalamu kutoka Wizara ya Masuala ya Vijana ambao watashiriki kwenye shughuli ya wiki moja ya kubuni mswada wa ustawi wa vijana. Picha na Anne Sabuni

fanya mfaulu lazima ubadilishwe. Jukumu ni lenu kuwajibikia maisha yenu kabla ya serikali kuingilia kati na kuweka mazingira bora," alisema. Mswada huo ambao tayari utafanikisha kuitishwa kwa Sheria ya Maendeleo ya Vijana Kenya itawapa vijana jukwaa la kuwezesha sauti zao kusikika huku wakishiriki katika siasa na shughuli zingine za uchumi.

"Vijana ni asilimia 75 ya watu wetu na hivyo lazima tuwashughuliki," alisema.

Mamlaka ya Kitaifa ya Kusimamia Mazingira

Popo Road, off Mombasa Road P.O.BOX 67839-00200, Nairobi, Kenya,

Simu: 0724253398, 0735013046 B/Pepe: dgnema@nema.go.ke Tovuti: www.nema.go.ke

TAARIFA KWA UMMA KUTOA MAONI KUHUSU RIPOTI YA UTATHMINI WA ATHARI ZA MAZINGIRA KWA MRADI UNAOPENDEKEZWA WA NYUMBA NAFUU ZA HOMA BAY AWAMU YA 1 KWENYE PLOTI L.R. NAMBA MANISPAA YA HOMA BAY BLOCK 1/839 NDANI YA MANISPAA YA HOMA BAY KAINTI YA HOMA BAY

Kwa mujibu wa Kanuni ya 21 ya Kanuni za Usimamizi na Urtabu wa Mazingira (Tathmini ya Athari na Ukgazi), 2003, Mamlaka ya Kitaifa ya Usimamizi wa Mazingira (NEMA) imepokea Ripoti ya Utatifi wa Tathmini ya Athari kwa Mazingira kwa mradi uliopendekezwa hapo juu. Mshauri, Shirika la Kitaifa la Ujenzi wa Nyumba, linapendekeza kuweka ujenzi wa nyumba za bei nafuu ambazo zitakuwa na jumla ya vitengo 400. Itakuwa na nyumba 120 aina ya Bedsitters(vitalu 4), nyumba 140 za chumba kimoja cha kulala (vitalu 7), nyumba140 za vyumba vivili nya kulala (vitalu 7) na vifaa vinavyohusika na vistawishi kwenye Ploti L.R. Nambari ya Homa Bay Municipality Block 1/839 ndani ya Manispaa ya Homa Bay ya Kaunti ya Homa Bay.

Zifuzato ni athari zinazotarajiwa na hatua za kupunguza zinazopendekezwa:

ATHARI	HATUA ZA KUPUNGUZA
Hatarri ya Moto	<ul style="list-style-type: none"> Ufungaji wa mfumo wa usalama wa moto - vifaa nya kuzima moto vinavyofaa, vituo nya kuunganisha reel ya hose na vidhibiti nya moto pamoja na mambo mengine kama lazima. Hifadhi ya maji ya kuzimia moto / tanki liwekwe mahali pake na llijazwe maji wakati wote
Upotevu wa viumbe hai	<ul style="list-style-type: none"> Futa nyenzo zisizotumiwa kutoka kwenye tovuti mwishoni mwa awamu ya ujenzi ili kuruhusu upyaji wa mimea. Rejesha ardhi kwa njia ya mandhari ifaayo. Tumia hatua zinazofaa za kuhifadhi udongo ili kupunguza athari ya mmomonyoko.
Hatarri ya uharibifu wa ardhi.	<ul style="list-style-type: none"> Uchimbaji ufanyike mara moja kabla ya ujenzi badala ya kuacha udongo wazi kwa muda mrefu (mziezi/miaka). Dhibiti mtiririko wa umakin na kukimbia ili kupunguza ujazo na kasi ya maji kutoka kwa maeneo ya kazi.
Kelele na uchafuzi wa mitetemo kupita kiasi.	<ul style="list-style-type: none"> Wape wafanyakazi vifaa vinavyofaa na vya kutosha nya Kujikinga (PPEs) Hakikisha magari na mashine zote zinahudumiwa vyema. Epuka njia za ulipuaji wakati wa kusitisha isipokuwa ni lazima kabisa.
Usumbuwa wa trafiki barabarani	<ul style="list-style-type: none"> Wape wafanyakazi Vifaa vinavyofaa na vya kutosha nya Kujikinga (PPEs) Mkandarasi kuweka utaratibu wa kudhibiti kasi ya magari yanayosonge ili kupunguza utoaji wa vumbi Mwagilia maji mahali ambapo / inapohitajika angalau mara mbili kwa siku ili kupunguza ueuenzi wa vumbi. Mashine zinazotumiwa wakati wa ujenzi zitunzwe nya kutosha ili kupunguza utoaji wa moshi wa kutolea nije na uchafuzi wa mazingira.
Usalama na afya kazini	<ul style="list-style-type: none"> Toa PPE zinazofaa kwa matumizi ya wafanyakazi na utekeleze matumizi yao. Toa vifaa nya kutosha nya huduma ya kwanza vilivyojaa kwenye tovuti na uteue wasaidizi wa kwanza waliofunzwa. Kuwa na rejista ya tukio/ajali kwenye tovuti ya ujenzi. Toa alama za dharrura zinazofaa kwenye tovuti, taa za kutosha na vizuizi inapohitajika. Mkandarasi hupata bima ya WIBA kwa wafanyakazi wa ujenzi kwenye tovuti ya ujenzi. Muundo wa vitengo nya nyumba unapaswa kujumuisha sakafu ya kuzuia kuteleza na kuanguka. Kufanya kujenga uwexo na mafunzo kwa wafanyakazi/wafanyakazi kwa heshima ya Afya, Usalama na Mazingira Kazini.
Athari mbaya za kijamii.	<ul style="list-style-type: none"> Kujenga ufahamu na uhamashajii juu ya masuala ya VVU/UKIMWI na magonjwa ya zinaa. Kupitishwa na matumizi ya 'Nyumba Kumi' ndani ya mradi unaopendekezwa ili kuoneza msikamano ndani ya mradi hasa wakati wa awamu ya uendeshajii wa mradi. Uundaji wa chama cha wakaazi kuanda jamii ndani ya mradi uliopendekezwa ili kuelezea maswala ya kawaada ya wakaazi.

ATHARI	HATUA ZA KUPUNGUZA
Uchafuzi wa maji / uzalishaji wa taka za kioevu	<ul style="list-style-type: none"> Hakuna kambi za ujenzi zitakazowekwa ndani ya mita 50 za njia ya mifereji ya maji na chanzo cha maji. Hifadhi zote za mafuta zinapaswa kuunganishwa ipasavyo. Kutoa vifaa nya udhu nya kutosha na vinavyofaa kwa mfanyakazi wa ujenzi. Majitaka yote yapitishwe na kuwekwa ndani ya mfumo ya usimamizi wa maji taka. Maji yanayotiririka usoni hayatachanganyika na maji machafu na yanapaswa kuitishwa ipasavyo ili kukimbia mifereji ya maji. Matengenezo ya mara kwa mara, na ukarabati wa haraka wa mfumo wa maji taka na mifereji ya maji. Mtetezi ataomba idhini kutoka kwa HOMAWASCO kwa ajili ya kuunganishwa kwenye bomba la maji taka la umma. Tengeneza Mpango wa Kudhibiti Utirishajji wa Maji Taka (EDCP) kwa ajili ya uendeshajii wa mradi uliopendekezwa wakati wa awamu ya operesheni
Athari za trafiki	<ul style="list-style-type: none"> Weka ishara za onyo/taarifa za kimakatili ili kuonyesha saa za kazi. Kuendeleza na kutekeleza mpango wa usimamizi wa trafiki. Hakikisha unaufutuwa na sheria ndogo za trafiki za serikali ya Kaunti ya Homa Bay na sheria za trafiki za Kenya.
Uzalishaji wa taka ngumu.	<ul style="list-style-type: none"> Kutoa mapipa ya kutenganisha na kurukwa kwa taka zinazozalishwa ili kuwezesha kuokoa, kuchakata tena, kutumia tena, na utupaji wa nyenzo / taka. Hakikisha kwamba maeneo ya kukusanya taka yanawekwa nadhifu, safi na yamekwewa alama wazi. Mkataba wa kidhibiti taka kilichosajiliwa na NEMA kukusanya na kutupa taka kwa wakati unaofaa katika tovuti zilizoteuliwa za NEMA. Wape wakazi mifuko ya taka ya plastiki iliyodhinishwa na NEMA mara kwa mera
Kuongeza nishati matumizi na mahitaji.	<ul style="list-style-type: none"> Ikiwezekana sakinsha na utumie nishati ya jua kwa taa za barabarani na eneo la kawaada. Ufungaji wa matumizi ya nishati Tengeneza dirisha kubwa kwa taa asilia na uingizaji hewa ili kupunguza nishati
Kuongezeka kwa mahitaji na matumizi ya maji.	<ul style="list-style-type: none"> Kutoa matanki ya kuhifadhi maji iwapo usambazaji wa maji umekatizwa. Ikiwezekana fanya uvunaji wa maji ya paa. Kuweka utaratibu wa kgunduga uvujaji kama vile ukaguzi wa mara kwa mara na matengenezo ya kawaada itasaidia kuokoa kiasi kikubwa cha maji. Vitengo nya makazi ya maendeleo vijazwe na uwekaji wa maji kwa ufanisi na usakinishajji.

Ripoti kamili ya mradi unaopendekezwa inapatikana kwa ukaguzi wakati wa saa za kazi katika :

1. Katibu,
Mizara ya Mazingira na Misitu,
NHIF Building, 12th Floor,
Ragati Road, Upper Hill,
P.O.BOX: 30126-00100
NAIROBI

2. Mkurugenzi Mkuu, NEMA
Popo Road, off Mombasa Road,
P.O. BOX 67839-00200,
NAIROBI

3. County Director of Environment
HOMA BAY COUNTY

Nakala ya ripoti ya EIA inaweza kupakuliwa katika www.nema.go.ke

NEMA inawaalika wananchi kuwasilisha maoni ya mdomo au maandishi ndani ya siku thelathini (30) kuanzia tarehe ya kuchapishwa kwa notisi hii kwa Mkurugenzi Mkuu, NEMA, ili kusaidia Mamlaka katika mchakato wa kufanya maamuzi ya mradi huu. Tafadhalii nukuu kumbukumbu. Namba NEMA/EIA/5/2/2052. Maoni yanaweza pia kutumwa kwa bara pepe kwa dgnema@nema.go.ke

MAMO B. MAMO, EBS
MKURUGENZI MKUU

Tangazo hili limefadhliliwa na mtetezi.

Funika
mdomo
unapopiga
chafya

Nawa
mikono na
sabuni/
Sanitaiza

Jitenge
na walio
na virusi

Usiguse
macho, pua
au mdomo
na mikono
michafu

Pika nyama
na mayai
ziive. Usile
chakula
kibichi

Hakikisha
maeneo
yote ni safi

UZUIAJI

FEBRARI 7, 2023

MATANGAZO | 7

Wizara ya Ulinzi, US kufunza wafanyakazi raia wanaohudumu jeshini

NA BOGITA ONGERI (PCO)

Waziri wa Ulinzi Aden Duale amesitiza kujitolea kwa Wizara yake kuwapa wafanyakazi raia wanaofanya kazi katika Wizara yake ujuzi unaofaa ili wafanye kazi yao vyema.

Akizungumza baada ya warsha ya siku tatu kati ya wakuu wa idara tofauti na maafisa kutoka Afisi ya Ushirikiano wa Kenya na Amerika (KUSLO), Waziri

alisema sehemu ya raia wanaofanya kazi katika Wizara hutekeleza jukumu muhimu kusaidia jeshi kuzingatia jukumu lake la Kikatiba la kulinda na kulinga utukufu na Mipaka ya Jamhuri. Duale alisema kwamba kuna haja ya kupanua ufahamu wa raia hao katika juhud za kuinua motisha wao kwa kuwawezesha kukuza kazi na kuzidumisha ili kuimrisha utendaji kazi wao.

Ujumbe wa KUSLO uliongozwa na mwakilishi wa Taasisi ya Usimamizi wa Usalama, Bw Jessie Evans. Waziri alishukuru ujumbe wa KUSLO kwa warsha hiyo ambayo ilitambua maeneo ya kupatiwa kip-aumbele katika mafunzo ya raia kama vile Mkakati katika Uongozi, Maadili na Usimamizi, kusaidia shughuli za amani, ujuzi wa majadiliano na jukumu la

Waziri wa Ulinzi Aden Duale akipokea sarafu kutoka kwa mwakilishi wa KUSLO, Bi Jessie Evans.

usimamizi la raia katika vikosi nya ulinzi miongan mwa mengine. Alisifu uhushiano mwema kati ya nchi hizi mbili ambao alisema umewezesha Jeshi la Ulinzi la Kenya (KDF) kuwa na mafunzo ya pamoja na Wanajeshi wa Amerika na akaongeza kuwa wakati umefika wa kuzingatia mifango ya mafunzo ya wafanyakazi raia ambayo itainua ujuzi wao.

Waziri ahakikishia wawekezaji katika Konza Technopolis usaidizi wa serikali

NA JOSEPH NG'ANG'A (KNA)

Waziri wa Habari Mawasiliano na Uchumi Dijitali) Eliud Owalo amehakikishia wawekezaji katika Konza Technopolis kwamba serikali imejitolea kutekeleza mradi wa Konza kama sehemu ya ajenda yake ya uchumi dijitali.

Serikali ya Kenya Kwanza inalenga kusaidia mradi huo kupitia Mswada wa Konza na kapatia wawekezaji motisha wa ushuru kwa nyenko za ujenzi na ili kuharakisha miundomsingi ya mradi huo. Akisitiza kuwa Konza Technopolis itaanza kutengeneza simu nafuu za mkono na programu za kompyuta hivi karibuni, Owalo alisema kwamba serikali tayari imewekeza pakubwa katika mradi huo na imejitolea kufanikisha mradi huo kwa viwango

Waziri
Eliud Owalo
akihutubia
konga-
mano la
wawekezaji
la kila
mwaka
katika
Konza
Technopolis.

vya kimataifa.

Akizungumza katika kongamano la kila mwaka la Wawekezaji katika at Konza Technopolis, Owalo alisema: "Uwepo wangu hapa leo ni kuwashakikishia kwamba serikali imejitolea kutekeleza Konza Technopolis kuwa Jiji la

kiwango cha ulimwengu. Wizara yangu inatia bidii kuhakikisha tunatayari-sha Mswada wa Konza ili kuweka mradi huu katika sheria kulinda maslahi ya wawekezaji wetu."

"Tumewekeza pakubwa katika Konza na tutaendelea kusaidia taasisi hiyo

kutekeleza jukumu lake. Tunafurahia hatua ambazo jiji hili limepiga ikiwemo kuanzishwa kwa Taasisi ya Mafunzo ya Juu ya Sayansi na Teknolojia Kenya (KAIST) ambayo inajengwa kwa ushirikiano wa Wizara ya Elimu," alisema Owalo. KAIST inatarajiwa kusa-

jili wanafunzi wake wa kwanza kufikia mwisho wa mwaka huu. Ujenzi wa taasisi hiyo tayari unaendelea katika jiji hilo.

Akihimiza wawekezaji hao kuhamishia biashara zao Konza, waziri alisema kwamba serikali iko tayari kutatua changamoto amba zo huenda wakapata katika kuendeleza biashara zao. "Katika kiwango cha sera, tunapatikana ku-hakikisha tuko na sera zinazofaa kwa jiji hilo. Tuhakikisha kwa mtazamo wa sera kuna sera za kutosha, sheria na kanuni zitakazowezesh a

**Tumewekeza
pakubwa
katika Konza
na tutaendelea
kuinga mkono-
Waziri Owalo**

uvekezaji wa sekta ya kibinasi ndani ya Konza," asema.

Katika hafla hiyo am-bayo ilihudhuriwa na Katibu wa ICT na Uchumi Dijitali Mhandisi John Tanui, Kaimu Afisa Mkuu Mtendaji w KoTDA, Bw John Paul Okwiri alisema wanatarajia wawekezaji wapatao watano kuanza kujengi Konza katika miezi 12 ijayo.

"Tunafurahia uwekezaji ambao tumefanya kama jiji. Kuendelea mbele tunataka kuharakisha ujenzi wa miundomsingi. Katika miezi 12 ijayo tunatarajia wawekezaji wasiopungua watano wakianza shughuli za ujenzi wa majengo," alisema.

Kufikia sasa, wawekezaji 25 katika awamu ya kwanza wamepata ardhi na ikasjiliwa huku miundo ya wawekezaji kumi ikiwa imeidhinishwa.

NOTISI YA TENDA WAZI YA KITAIFA

National Construction Authority (NCA) ni Shirika la Kiserikali lilioanzishwa chini ya Sheria ya 2011 ya National Construction Authority, na kutwikwa jukumu la kusimamia sekta ya ujenzi na kuratibu maendeleo yake. NCA inaalika maimbo yaliyofungwa kutoka kwa wahusika waliohitimu kushiriki tenda zifuatazo;

No	Nambari ya Tenda	Maelezo kuhusu Tenda	Wanaohita-jika	Tarehe ya kufunguliwa/kufungwa
1.	NCA/T/15/2022-2023	Marudio ya tenda kutoa Regulatory Construction Information System (RCIS) Support, Lot 1 & Enterprise Resource Planning Support, Lot 2	Wazi	Februari 15, 2023
2.	NCA/T/16/2022-2023	Utoaji wa huduma za Usimamizi wa Vyombo vya Habari	AGPO	Februari 15, 2023

Stakabadhi za tenda zilizo na maelezo ya kina zinawenza kupakuliwa kwenye wavutu wa NCA; www.nca.go.ke na lango kuu la Uagizaji wa Bidhaa za Umma, www.tenders.go.ke bila malipo.

**Meneja Supply Chain
Kwa niaba ya: Mkurugenzi Mkuu**

National Construction Authority

info@nca.go.ke

+254-0700 021 222

TANGAZO LA TENDA

Coast Development Authority (CDA) inaalika maombi ya kushiriki tenda zifuatazo;

NO.	NAMBARI YA TENDA	JINA LA TENDA	TAREHE YA MWISHO
1.	CDA /T/001/2022-2023	Utoaji wa Bima ya Afya	Februari 23,2022
2.	CDA /T/002/2022-2023	Utoaji wa Bima ya Majeraha Kazini (WIBA PLUS) na Bima ya Maisha (GLA)	Februari 23,2022

Wanaotaka kutuma maombi (kampuni za bima pekee) wanapasa kupakua stakabadhi za tenda kwenye wavutu www.cda.go.ke bila malipo au tenders.go.ke. Stakabadhi hizo, zilizofungwa kwenye bahasha na kuonyeshi nambari sahihi ya tenda zinapaza kuwekwa kwenye Sanduku la Tenda katika eneo la mapokezi ya wageni, Makao Makuu ya CDA na kutumwa kwa:

**Mkurugenzi Mkuu
Coast Development Authority
S.L.P1322 - 80100
MOMBASA**

Ili kupokelewa kufikia Februari 23, 2023 saa 4.00 asubuhi, na tenda hizo zitafunguliwa papo hapo mbele ya wal-iota maombi au wawakilishi wao ambao wataamua kuhuduria katika Chumba cha Mikutano cha CDA katika makao makuu. Maombi yatakayotumwa kuchelewaa hayatakubaliwa.

CDA ina haki ya kukubali au kukataa ombi lolote la tenda na haiwijabiki kutoa sababu za uamuza wake.

**MKURUGENZI MKUU
COAST DEVELOPMENT AUTHORITY**

"Virusi havitembei, watu huvisambaza, tukiacha kutembea, virusi vitakufa"

Nakuru yanufaika na ruzuku ya maji ya Sh1.3b kutoka Uhlanzi

NA ESTHER MWANGI NA CHARLOTH CHEPKEMOI (KNA)

Serikali ya kaunti ya Nakuru, inashirikiana na

Vitens Evides International, kampuni inayoonagoza kwa huduma za maji Uhlanzi kuwekeza katika ubunifi wa kukabili athari za tabia nchi kwa gharama ya Sh Sh1.3 bilioni.

Ubunifi huo unanuiwa kuinua uhifadhi wa kisasa wa maji na kulinda mazin-gira.

Ushirkiano huo utawez-esha kampuni tatu za maji kaunti ya Nakuru

Kampuni ya Maji na Usafi ya Nakuru (Nawasco), Kampuni ya Maji na Usafi Sehemu za Mashambani Nakuru (Naruwasco) na Kampuni ya Maji, Maji taka na Usafi ya Naivasha (Naivawasco) kupata Sh450 milioni kila moja kuimari-sha na kuboresha utoaji wa huduma za maji kote katika kaunti hiyo.

Vitens Evides International, iliyoanzishwa mwaka wa

2005 imekuwa ikifanya kazi katika nchi 21 ikiwemo

Kenya na kwa wakati huu inashirikiana na kampuni hizo tatu za maji kuimari-sha uhifadhi wa maji na ulinzi wa mazingira. Waziri wa maji, mazingira, kawi na mali asili na mabadiliko ya tabia nchi wa kaunti hiyo Dkt Nelson Maara alisema kwamba ubunifi huo utajumuisha kuweka sera ya uwezeshaji kubadili-sha maji, mbinu naafuu na matumizi ya teknolojia husika ambapo kaunti ina-lenga kupunguza matumizi ya maji ya wakazi kwa asilimia 20 na 30.

Malengo hayo wa kaunti alisema kwamba serikali ya kaunti inashirikiana kwa karibu na serikali ya Kitaifa na wadau wengine kutekeleza miradi mikubwa ya maji usafi na unyunyuzaji ikiwemo usimamizi wa sera na mifumo ya kisheria kuongeza uhifadhi wa maji na kuimari-sha usafi

ya kiasili.

Alisikitika kuwa kupungua kwa maji kunakozidishwa na mabadiliko ya tabia na ongezeko la ma-hitaji kusalazimisha kaunti hiyo kupatia kipaumbele sera za uhifadhi wa maji, ambapo sera ya ukusanyaji wa maji ya mvua huenda ikaidhinishwa kwanza ili kutatua uhaba wa maji.

"Nyumbani, tunahimiza vitendo rahisi kama kufunga maji, unapopiga meno mswaki, jambo ambalo lita-saidia pakubwa kuhifadhi maji," alisema Dkt Maara.

Waziri huyo wa kaunti alisema kwamba serikali ya kaunti inashirikiana kwa maji haraka, kuchimba visima vya kina kirefu, kuhimiza matumizi ya majitaka yaliyowekwa dawa kwa kilimo, kuhamasisha watu kuhusu mabadiliko ya tabia nchi na kupanda miti

2005

Mwaka Vitens Evides International ilianzishwa

KENYA REVENUE AUTHORITY

Public Notice

Validation of Transit Truck Drivers in the Regional Electronic Cargo Tracking System (RECTS)

Kenya Revenue Authority (KRA) reminds all transporters conveying transit goods and other goods under Customs control to ensure all their drivers registered in RECTS system are validated.

The drivers are requested to appear in person at the nearest RECTS arming office with their national identification cards or passport, valid driver's licence and the original phone numbers used to register in the system for verification and validation.

Kindly note that with effect from **1st March 2023**, no transporter will be able to book their drivers for loading in the Export Booking Module on RECTS if the driver's details will not have been validated.

For further clarification and assistance please call 0709012978 or Email: efuels@kra.go.ke

Commissioner for Customs & Border Control

Thank you for paying taxes to build Kenya

www.kra.go.ke

Disclaimer: KRA notifies taxpayers that it will not accept responsibility for payments not received, credited and validated in the relevant KRA accounts. Corruption Reporting: +254 (0726) 984 668. Email: corruptionreporting@kra.go.ke. Short Messaging Services (SMS): Dial (*572#) or Text to 22572. Contact Centre: +254 (020) 4 999 999, +254 (0711) 099 999. Email: calcentre@kra.go.ke. Complaints & Information Centre Hotlines: +254 709 017 700 / 800 Email: cic@kra.go.ke

@KRACare | Kenya Revenue Authority | Kenya Revenue Authority

Tulipe Ushuru, Tujitegemee!

KENYA REVENUE AUTHORITY

Career Opportunity

The Kenya Revenue Authority (KRA) is the principal revenue collector for the Government of Kenya with the primary goal to deliver Kenya to financial self-sufficiency through effective tax revenue mobilization. KRA is seeking a result-oriented, self-driven individual of high integrity to fill the position of **Chief Manager – Litigation**, which is domiciled at the **Legal Services & Board Coordination Department**. The job holder will be reporting to the **Deputy Commissioner – Litigation**.

Purpose of the job:

This role is responsible for overseeing the Functions and Operations of the Litigation Section, provision of legal advice, preparation of legal documents and guiding litigation.

Interested applicants should access the detailed description of the requirements and the application guidelines available on the website www.kra.go.ke

Note:

1. All applications from interested and qualified candidates must be submitted online.
2. ONLY shortlisted candidates will be contacted.
3. All applications should be submitted online by 5.00 pm on 15th February, 2023.
4. KRA is an equal opportunity employer committed to gender and disability mainstreaming. Persons with Disability are encouraged to apply.
5. KRA does not charge any application, processing, interviewing or any other fee in connection with our recruitment process.

In case of any challenge or issues, please send your email query to kracareers@kra.go.ke

Thank you for paying taxes to build Kenya

www.kra.go.ke

Disclaimer: KRA notifies taxpayers that it will not accept responsibility for payments not received, credited and validated in the relevant KRA accounts. Corruption Reporting: +254 (0726) 984 668. Email: corruptionreporting@kra.go.ke. Short Messaging Services (SMS): Dial (*572#) or Text to 22572. Contact Centre: +254 (020) 4 999 999, +254 (0711) 099 999. Email: calcentre@kra.go.ke. Complaints & Information Centre Hotlines: +254 709 017 700 / 800 Email: cic@kra.go.ke

@KRACare | Kenya Revenue Authority | Kenya Revenue Authority

Tulipe Ushuru, Tujitegemee!

KENYA REVENUE AUTHORITY

Tender Notice

The Kenya Revenue Authority invites bids from eligible candidates for the following tenders:

DESCRIPTION	ELIGIBILITY	PREBID DATE, TIME AND VENUE	CLOSING/OPENING DATE, TIME AND VENUE
KRA/HQS/NCB-068/2022-2023: Lease of Restaurant Space at 2nd Floor Times Tower Building and Provision of Tea Services at Times Tower Building & Nairobi CBD Stations	OPEN	SITE VISIT 14 th February, 2023 11.00 AM PREBID 16 th February, 2023 11.00 AM VIRTUAL	2 nd March, 2023 11.00 AM TIMES TOWER
KRA/HQS/NCB-069/2022-2023: Provision of Rental Market Surveys for Lease of KRA Offices for a period of Two (2) years. (Re-advertisement)	OPEN	14 th February, 2023 11.00 AM VIRTUAL	28 th February, 2023 11.00 AM TIMES TOWER

Tender documents detailing the requirements of the above process may be obtained from the Kenya Revenue Authority website www.kra.go.ke

Deputy Commissioner - Supply Chain Management
Times Tower Building, 21st Floor,
P.O Box 48240-00100 GPO,
Tel. +254709 012353
Nairobi, Kenya.
website: www.kra.go.ke
Email :reprocurement@kra.go.ke

Any canvassing or giving of false information will lead to automatic disqualification

Thank you for paying taxes to build Kenya

www.kra.go.ke

Disclaimer: KRA notifies taxpayers that it will not accept responsibility for payments not received, credited and validated in the relevant KRA accounts. Corruption Reporting: +254 (0726) 984 668. Email: corruptionreporting@kra.go.ke. Short Messaging Services (SMS): Dial (*572#) or Text to 22572. Contact Centre: +254 (020) 4 999 999, +254 (0711) 099 999. Email: calcentre@kra.go.ke. Complaints & Information Centre Hotlines: +254 709 017 700 / 800 Email: cic@kra.go.ke

@KRACare | Kenya Revenue Authority | Kenya Revenue Authority

Tulipe Ushuru, Tujitegemee!

Funika
mdomo
unapopiga
chafya

Nawa
mikono na
sabuni/
Sanitaiza

Jitenge
na walio
na virusi

Usiguse
macho, pua
au mdomo
na mikono
michafu

Pika nyama
na mayai
ziive. Usile
chakula
kibichi

Hakikisha
maeneo
yote ni safi

UZUIAJI

FEBRUARI 7, 2023

MATANGAZO | 9

Familia zaomba usaidizi serikali ikiahidi kufadhili wanafunzi 12,000

NA MWANDISHI WA MYGOV

Familia masikini kote nchini zinaomba serikali kufadhili watoto wao waweze kuendelea na elimu ya sekondari.

Familia hizo zinasema kwamba haziwezi kupata karo ya shule kutokana na viwango vyao vya umasikini.

Kilio cha familia hizo kinajiri baada ya Wizara ya Elimu kwa ushirikiano na Wakfu wa Equity Group kuunda timu ya maafisa kutembelea familia kubaini kiwango cha umasikini cha waliotuma maombi ya Mpango wa Ufadhilli wa Elimu.

Zoezi hilo la siku nne kote nchini ambalo lilianza Januari 26 linatarajiwu kutoa orodha ya mwisho ya waliohitimu kunufaika. Kupitia mpango huo, serikali inalenga kufadhili elimu ya sekondari ya wanafunzi karibu 12,000. Katika mpangilio huo, Wakfu wa Equity Group utasaidia wanafunzi 9,000 huku Wizara ya Elimu kupitia Wakfu wa Jomo Kenyatta ikisaidia wanafunzi 3000. Akihutubia maafisa wanaotembelea nyumba katika kaunti ndogo ya Naivasha, Bi Anne Wanjiku, mama wa watoto watatu alisema kwamba ana wasiiasi kwamba binti yake, Grace Njeri, huenda akakosa kuijiunga na shule ya sekondari kwa kukosa karo.

Njeri alipata alama 365 katika mtihani wa mwaka jana wa darasa la nane (KCPE) na ameteuliwa kuijunga na Shule ya Wasichana ya Magomano. Wanjiku, mkazi wa kata ndogo ya Kihota ni miongoni mwa familia 300 ambazo watoto wao wameorodheshwa kwa mpango wa Ufadhilli wa Elimu katika kaunti ndogo ya Naivasha.

Alisema kwamba mpango huo utasaidia jumula ya wanafunzi 25,000.

Alisema kwamba mapato madogo anayopata kutoka kwa kazi ya kibarua anayatumia kusomesha watoto wake wengine wawili.

"Binti yangu hapa ndiye kitinda mimba wa familia yangu. Wengine wawili mmoja yuko Chuo Kikuu na yule mwingine yuko kidato cha nne. Imekuwa shida kwangu ambayo sina namna ya kuitatua," alisema Bi Wanjiku.

Aliomba maafisa hao kumsaidia mtoto wake, akisisitiza nafasi kama hiyo itampatia Njeri fursa ya kutimiza ndoto yake ya kuwa daktari.

Kilomita nyingi kutoka mji wa Naivasha David Maina Mwangi, aliyesomea shule ya msingi ya Kangari alipata alama 357 katika KCPE ya mwaka wa 2022. Mwangi pia anaomba serikali imsaide aendelee na elimu ya sekondari.

Katika Naivasha, ziara za nyumbani zilongozwa na Bi .Beth Kitoo, Naibu Mkurugenzi wa Elimu katika Wizara.

Naibu Mkurugenzi huyo alisema kwamba Mpango wa Ufadhilli wa Elimu ambaa ulianzishwa 2020 kufikia sasa umenufaisha wanafunzi 27,000.

"Kundi la kwanza na la pili la wanafunzi 9,000 kila moja yanafadhiliwa na Wakfu wa Equity Group chini ya Mpango wa Wizara ya Elimu unaoitwa Mradi wa Kuimarisha Ubora wa Elimu ya Sekondari", alisema.

Bi Kitoo alisema kwamba kundi la tatu la wanafunzi wengine 9,000 ambaa walisiiliwa Mei mwaka jana chini ya mpango huo mpya unaoitwa Mpango wa Elimu ya Msingi na Masomo wa Equity Kenya.

Alisema kwamba mpango huo utasaidia jumula ya wanafunzi 25,000.

UTEUZI WA MTENDAJI

Kampuni ya Kusambaza Umemu Kenya (KETRACO) ni shirika linalomilkiwa na serikali kwa asilimia 100 lilioanzishwa tarehe 2 Desemba 2008 chini ya Sheria ya Kampuni, Sura ya 486 kama Shirika la Serikali kwa mujibu wa Waraka wa Kikao Na. 4 wa 2004 kuhusu Nishati. Majukumu ya Kampuni ni kupanga, kubuni, kujengwa, kumiliki, kuendesha na kudumisha gridi ya usambazaji wa umeme wa msongo wa juu na viunganishi vya nguvu vya kikanda.

Maono ya KETRACO ni kuwa kampuni ya kiwango cha kimataifa ya usambazaji umeme na kiunganishi kinachoongoza barani Afrika. Dhamira ya Kampuni ni kutoa usambazaji wa umeme wa kutegemewa, unaofaa na unaofaa na kukuza biasara ya kawi kwa maendeleo endelevu ya kijamii na kiuchumi.

Kwa hili, Kampuni inakaribisha maombi kutoka kwa watu wanaofaa kujaza nafasi ya:-

JINA LA KAZI	MKURUGENZI MKUU & AFISA MKUU MTENDAJI - DARAJA LA KAZI- KET1
NAMBA YA KAZI	KETRACO/5/1C/40/74/ 2023
ANARIPOTI KWA	BODI YA WAKURUGENZI

Kusudi la Kazi

Mkurugenzi Mkuu na Afisa Mkuu Mtendaji atawajibika kuongoza katika kupanga, kubuni, kujengwa, kumiliki, kuendesha na kudumisha gridi ya usambazaji wa umeme wa msongo wa juu na viunganishi vya nguvu vya kikanda.

Kazi hiyo pia inawajibika kwa Bodi ya Wakurugenzi kwa mweleko wa kimkakati na utekelezaji wa malengo ya kimkakati ya Kampuni, dira, dhamira na malengo ya kimkakati, uhamashajii na usimamizi wa rasilimali zake, kuelekeza na kutoa uongozi, ili Kampuni kufikia majukumu yake kama ilivyeoleza katika Waraka wa Kikao Na. 4 wa 2004 kuhusu Nishati, Sheria ya Nishati Namba 1 ya 2019 na kama ilivyoanzishwa chini ya Sheria ya Mashirika ya Serikali, Sura ya 446.

1. Majukumu Muhimu

- 1.1. Kutoa uongozi kwa Wasimamizi Wakuu na Wafanyakazi;
- 1.2. Kusimamia upangaji, usanifu, ujenzi, umiliki, uendeshaji na matengenezo ya gridi ya usambazaji umeme wa msongo wa juu na viunganishi vya nguvu vya kikanda;
- 1.3. Kuhakikisha utekelezaji wa biasara ya kitaifa na kikanda ya nguvu kwa maendeleo ya kijamii na kichumi;
- 1.4. Kutoa uongozi wa jumla na usimamizi wa uendeshaji wa Kampuni chini ya uongozi wa Bodi;
- 1.5. Kusimamia utekelezaji wa Maagizo yote ya Serikali, Waraka wa Utawala na Maagizo ya Utendaji yaliyotolewa na muhimu kwa mamlaka ya Kampuni;
- 1.6. Kuhakikisha uzingatiajai katika uundaji, maendeleo na utekelezaji wa malengo ya ushirika, mikakati, sera na mipango;
- 1.7. Kuanzisha uhusiano wa kimkakati ndani ya mazingira ya biasara na Wadhibiti, Wizara za Serikali, Idara, Wakala, Washirika wa Maendeleo na wadai wengine kitaifa na kimataifa;
- 1.8. Kuhakikisha uzingatiajai wa miongozo ya kimaadili na kisheria ili kukuza mazoea ya utawala bora wa shirika;
- 1.9. Kuhakikisha matumizi ya busara ya fedha na mali za Kampuni;
- 1.10. Kusimamia manunuzi ya bidhaa, kazi, huduma, usimamizi wa hesabu na uondoaji wa mali kwa mujibu wa sheria na kanuni husika;
- 1.11. Kukusanya rasilimali ili kusaidia utekelezaji wa Mpango Mkakati wa Kampuni kupitia Hazina, Taasisi za Fedha za Maendeleo, Ubia kati ya Sekta ya Umma na Kibinasi (PPP) na vyano vingine mbadala;
- 1.12. Kusimamia utekelezaji wa vyano mbadala ya mapato na fursa za biasara katika Kampuni;
- 1.13. Kushauri Bodi ya Wakurugenzi kuhusu fursa za biasara ili kuimarisha ukuuja na uendelevu ya Kampuni;
- 1.14. Kusimamia mabadiliko ya shirika kupitia marekebisho ya sera na mikakati mipyili ili kuendana na mabadiliko ya mazingira ya biasara ambaa yatahakikisha utendakazi endelevu na mwendelezo wa biasara;
- 1.15. Kuanzisha na kutekeleza sera za rasilimali watu na muundo wa shirika ambaa ni wa uwazi, usawa na kuhakikisha kuwa mpango wazi wa urithi unawekwa;
- 1.16. Kusimamia usimamizi wa upangaji wa rasilimali watu wa Kampuni, usimamizi wa utendaji kazi, kujengwa uwezo na ustawi wa wafanyakazi;
- 1.17. Kusimamia taratibu za ndani na za nje za kifedha, kibiashara na kifundzi wa utambuzi wa hatari na uwekaji wa hatua za ufutiliaji na kupunguza;
- 1.18. Kusimamia utekelezaji wa michakato yote ya biasara ndani ya sera, taratibu, miongozo na viwango vilivywewka ili kufikia mamlaka ya Kampuni;
- 1.19. Kushauri Bodi kuhusu masuala ya sera, kimkakati, kiufundi, kifedha na kiutawala, kulingana na mamlaka ya Kampuni;
- 1.20. Kusimamia masuala ya kufuata mahitaji ya kisheria na udhibiti;
- 1.21. Kusimamia mikakati ya kuzua ufisidi kupitia utekelezaji wa sera zilizopo na kuwasilisha ripoti kwa Tume ya Maadili na Kupambana na Ufisidi (EACC);
- 1.22. Kukusa utangamano na mshikamano ndani ya Kampuni na washirika wengine;
- 1.23. Kutumikia kama kiungo kati ya Bodi na Menejimenti;
- 1.24. Kuhakikisha utekelezaji na mawasiliano ya mikakati ya Bodii, maamuzi na sera;
- 1.25. Kusimamia utekelezaji wa mipango na mikakati ya ushirika kulingana na Katiba ya Kenya 2010 na falsafa ya biasara ya Kampuni, dhamira, dira na maadili ya msingi na kama ilivyoindishwa na Bodi ya Wakurugenzi;
- 1.26. Kuhakikisha usimamizi madhubuti wa hatari za shirika, uhakikisho wa ubora na kuweka udhibiti sahihi wa ndani;
- 1.27. Kusimamia utekelezaji wa Teknolojia ya Habari na Mawasiliano (ICT), sera za utafiti na uvumbuzi na mikakati ya kuunga mkono mamlaka ya Kampuni;
- 1.28. Kutoa uanganilizi katika uhakikisho wa ubora wa Kampuni.
- 1.29. Kukusa taswira chanya ya shirika.

2. Sifa

- 2.1. Sifa za kitaaluma
- 2.1.1. Shahada ya Kwanza katika uwanja husika kutoka chuo kikuu kinachotambuliwa nchini Kenya
- 2.1.2. Shahada ya Uzamili katika uwanja husika kutoka kwa taasisi inayotambulika itakuwa faida

2.2. Sifa za Kitaaluma / Uanachama wa vyombo ya kitaaluma

- 2.2.1. Uanachama kwa shirika la kitaaluma inapohitajika na katika hadhi nzuri;
- 2.2.2. Kozi ya Uongozi/Usimamizi wa Kimkakati inayochukua muda usiopungu wiki nne (4) kutoka kwa taasisi inayotambulika;
- 2.2.3. Maarifa / ustadi katika maombi ya otomatiki ya ofisi.
- 2.2.4. Inakidhi masharti ya sura ya sita ya Katiba ya Kenya 2010.

3. Uzoefu wa Kazi

- 3.1. Mwenye kazi anahitaji uzoefu wa kazi usiopungua miaka kumi na tano (15) na angalau miaka kumi (10) ambayo lazima awe katika nafasi ya juu ya usimamizi.

4. Ustadi wa Kiutendaji, Umahiri/Sifa za Kitabia:

- 4.1. Ujuzi wa mawasiliano;
- 4.2. ujuzi wa kutatua matatizo;
- 4.3. Ujuzi wa uchambuzi;
- 4.4. Fikra muhimu;
- 4.5. Ujuzi wa kufanya maamuzi;
- 4.6. Ujuzi wa ujasiriamali;
- 4.7. Ujuzi wa mazungumzo na upatanishi;
- 4.8. Utawala wa ushirika na ujuzi wa uongozi;
- 4.9. Ujuzi wa kuingiliana na watu;
- 4.10. Anayeunganisha wafanyakazi;

MAHITAJI YA LAZIMA KWA NAFASI:

Waobajji LAZIMA watoe hati zifuatazo wakati wa kutuma maombi;

- i. Barua ya maombi iliyosainiwa;
- ii. Wasifu wa kina unoonyeshwa, waajiri wa sasa na wa awali, nafasi walizoshikilia, kiwango cha elimu, mshahara wa sasa na unaotarajiwa, muda wa notisi unaohitajika kuchukua uteuzi na majina ya waamuzi watatu wa kitaalam;
- iii. Nakala zilizothibitishwa za yeti ya kitaaluma na kitaaluma
- iv. Nakala iliyothibitishwa ya Kadi ya Kitambulisho cha Taifa au Pasipoti

Mbali na hayo hapo juu;

- i. Wagombea wanapaswa kutoa maelezo yote yaliyoombwa kwenye tanagzo. Ni kosa kujumuisha taarifa zisizo sahihi kwenye ombi.
- ii. Wagombea walioorodheshea pekee ndio watawasiliana nao.
- iii. Kuviriani kwa njia yoyote kutasababisha kutohitimu kiotitimu.
- iv. Wagombea walioorodheshea watahitajika kutoa asili zao Kitambulisho cha Taifa, yeti ya taaluma na taaluma wakati wa mahojiano. Ni kosa la jinai kuwasilisha yeti/nyaraka feki.
- v. Kampuni imejitolea kutekeleza masharti ya Katiba ya Kenya 2010 – Sura ya 232 (1) kuhusu ushindani wa haki na sifa, uwakilishi wa jamii mbalimbali za Kenya na kutoa fursa sawa za ajira kwa wanaume na wanawake, watu wa makabilo yote na watu wenye ulemavu. **KWA HIVYO, WATU WENYE ULEMAVU, WALIOTENGWA NA WACHACHE WANAHIMIZWA KUTIMA MAOMBII.**
- vii. Mgombea aliyeaulu atatarajiwa kuwasilisha yeti vifuatavyo yya kibali:
  - a) Cheti Halali cha Maadili Mema kutoka kwa Idara ya Upelezei wa Makosa ya Jinai
  - b) Cheti Halali cha Kibali kutoka Bodi ya Mikopo ya Elimu ya Juu (HELB)
  - c) Cheti Halali cha Kuzingatia Ushuru kutoka Mamlaka ya Ushuru Kenya (KRA);
  - d) Kibali cha Sasa kutoka kwa Tume ya Maadili na Kupambana na Ufisidi (EACC); na
  - e) Ripoti ya Sasa kutoka Ofisi ya Marejeleo ya Mikopo iliyoindishwa (CRB)

MASHARTI YA HUDUMA NA MSHAHARA

- i. Uteuzi wa nafasi hiyo ni kwa masharti ya mkataba wa miaka yako (3) ambayo inaweza kurejeshwa upya, chini ya utendakazi wa kuridhisha na makubaliano ya pande zote,
- ii. Mgombea aliyeaulu atapewa malipo mazuri kwa mujibu wa Sera na miongozo ya Kampuni

Wagombea wanaokidi mahitaji yaliyo hapo juu wanapaswa kuwasilisha maombi yao kwa **Mwenyekiti wa Bodi** kupitia kiungo (<https://www.ketra.co.ke/about-us/careers>) Kilichoaandika na kurejelewa, "OMBI LA NAFASI YA MKURUGENZI MKUU & CEO, REF: KETRACO/5/1C/40/74/2023" kufikia tarehe 28 Februari 2023 saa 5.00 jioni (EAT).

"Virusi havitembe, watu huvisambaza, tukiacha kutembea, virusi vitakufa"

Meli ya MV Uhuru II kuanza kazi bandari ya Kisumu Mei- Katibu

NA CHRIS MAHANDARA
(KNA)

Meli iliyogharimu Sh2.4 bilioni ya MV Uhuru II inatarajiwa kuanza kutumiwa Mei, huku serikali ikianza kutumia Bandari iliyofulifiwa ya Kisumu.

Katibu wa Usalama wa Ndani na Ushirikishi wa Serikali ya Kitaifa Dkt Raymond Omollo alisema

kwamba meli hiyo iliyo-jengwa na Kenya Shipyards Limited (KSL)-Kisumu, inakaribia kukamilishwa na itabadiishi operesheni za bandari katika eneo hilo. Uzinduzi wa bandari hiyo, alisema utaongozwa na Rais William Ruto na marais wa nchi za ukanda wa Afrika Mashariki. Meli ya MV Uhuru II ya mita 100 ilian-

zishwa na Rais mstaafu Uhuru Kenyatta Mei 2021 na ina uwezo wa kubeba mabewa 22 na lita milioni mbili za mafuta yasiyosafishwa kwa safari moja. Meli hiyo unatarajiwa kusaidia MV Uhuru I ambayo ilijenga 1966 kusafirisha mafuta na bidhaa zingine Uganda na Tanzania kupitia Ziwa Victoria. Akizungumza akiwa Ki-

Katibu wa Usalama wa Ndani Dkt. Raymond Omollo akihutubia mkutano mjini Kisumu. Picha na Chris Mahandara

sumu wakati wa mkutano kuhusu mfumo kazi wa ushirikiano wa mashirika tofauti wa Uchumi wa Baharini katika Ukanda wa Ziwa, Dkt Omollo alisema mpango huo ulikuwa sehemu ya mpango ya serikali ya kufufua biashara ya baharini na kuinua shughuli za uchumi wa baharini katika Ziwa Victoria. Mpango mingine inayoorodheshwa, alisema, inajumuisha ufufuzi wa magati katika kaunti za Siaya, Busia, Kisumu, Homa Bay na Migori na ujenzi wa

barabara ya kuunganisha kaunti hizo tano. Mkutano huo ambao ulileta pamoja wadau kutoka mashirika 30 ya serikali yanayohusika na sekta ya uchumi wa baharini, alisema, ni muhimu kuleta ushirikiano ili kuzuia matumizi mabaya ya pesa.

"Kama wizara ili-yotwika ushirikishi wa serikali ya kitaifa, kuungana kwa mashirika kufanikisha shughuli za uchumi wa baharini katika ukanda wa Ziwa Victoria kunafanya kazi yetu kuwa rahisi.

INVITATION TO TENDER

The Kenya Medical Research Institute (KEMRI) is a State Corporation established in Kenya in 1979 through the Science and Technology (Repealed) Act, Cap 250 of the Laws of Kenya operated under the Science Technology and Innovation Act, 2013. Its mandate is to conduct research in human health. KEMRI wishes to procure the following.

TENDER NUMBER	TENDER DESCRIPTION	BID BOND AMOUNT	OTHER DETAILS
KEMRI/HQ/017/2022-2023	Tender for provision of ERP Business readiness enhancement plan	Kshs. 150,000	Open
KEMRI/HQ/018/2022-2023	Tender for provision of Group Life insurance cover for KEMRI staff.	Kshs. 500,000	Open
KEMRI/HQ/019/2022-2023	Tender for provision of insurance service against fire and burglary for KEMRI.	Kshs. 50,000	Open

Interested eligible and qualified tenderers with relevant experience in similar undertakings are invited to submit their bids. The tender documents may be obtained from the procurement department, KEMRI, headquarters off, Mbagathi way, P. O. Box 54840 - 00200 Nairobi during normal working hours upon payment of a non-refundable fee of Ksh.1,000.00 per set of documents to be deposited in:

Bank: Kenya Commercial Bank,
Branch: Kipande House,
Name: Kenya Medical Research Institute, Main Account
Account Number: 1104161362

Alternatively, Tender documents can be downloaded free of charge from our website www.kemri.go.ke. However, candidates who choose to download the documents must notify the procurement office immediately for record purposes by email: procurement@kemri.go.ke. Those who buy the tenders are advised to take the banking slip to Kenya Medical Research Institute, cashiers office situated on 1st floor KEMRI headquarters and be issued with an official receipt before collecting the tender documents. Instructions to tenderers are in the respective tender documents. The envelope containing the tender document, bearing no indication of the bidder and clearly marked as indicated in the table above, should be deposited in the tender box at the Reception Area, Ground Floor, KEMRI Headquarters or sent by post to:-

The Director/CEO, Kenya Medical Research Institute, P. O. Box 54840- 00200, Nairobi - Kenya

so as to reach not later than **Tuesday, 14th February 2023 at 10.00am** local time. Interested bidders or their representatives are invited to witness the opening of the bids, to be held at the, Conference Hall, at KEMRI Headquarters on the same day at 10.30 am. KEMRI may terminate the procurement proceedings prior to entering into a contract and reserves the right to accept or reject any or all tenders, without being bound to give reasons for its decision or incurring any liability. The Institute is also not obligated to award to the firm that offers the lowest price.

ADDENDUM 1 NOTICE

With reference to the tender notice which appeared on My Gov newspaper of 17th January, 2023 and on the www.tenders.go.ke website as well as on the www.kemri.org website regarding invitation for various tenders, we wish to bring the following amendments to the public

TENDER NUMBER	TENDER DESCRIPTION	AMENDMENTS	CLOSING DATE
KEMRI/HQ/011/2022-2023	Tender for Supply, delivery, installation, testing and commissioning of a next generation sequencer (NGS)	Visit www.tenders.go.ke & www.kemri.go.ke for detailed amendments	14 th February, 2023
KEMRI/HQ/012/2022-2023	Tender for Supply, delivery installation, testing and commissioning of an automated purification system	Visit www.tenders.go.ke & www.kemri.go.ke for detailed amendments	14 th February, 2023
KEMRI/HQ/013/2022-2023	Tender for Supply, delivery installation, testing and commissioning of an endoscopy tower and accessories	Visit www.tenders.go.ke & www.kemri.go.ke for detailed amendments	14 th February, 2023
KEMRI/HQ/014/2022-2023	Tender for Supply, delivery, installation, testing and commissioning of an ultra-high performance liquid chromatography mass spectrometry	Visit www.tenders.go.ke & www.kemri.go.ke for detailed amendments	14 th February, 2023
KEMRI/HQ/015/2022-2023	Tender for Supply, delivery installation, testing and commissioning of a fragment analyzer	Visit www.tenders.go.ke & www.kemri.go.ke for detailed amendments	14 th February, 2023
KEMRI/HQ/016/2022-2023	Tender for Supply, installation, testing and commissioning of a real time PCR	Visit www.tenders.go.ke & www.kemri.go.ke for detailed amendments	14 th February, 2023

DIRECTOR/CEO,
KENYA MEDICAL RESEARCH INSTITUTE

TANGAZO LA NAFASI ZA KAZI

Mamlaka ya Kupambana na Bidhaa Bandia (ACA) ilianzishwa mwaka 2010 chini ya Sheria ya Kupambana na Bidhaa Bandia ya mwaka 2008. Ina jukumu kubwa la kuelimisha na kuufahamisha umma juu ya masuala yanayohusiana na bidhaa ghushi, kupambana na bidhaa ghushi, na kuratibu na kitaifa, kikanda au mashirika ya kimataifa yanayohusika katika kupambana na bidhaa ghushi.

Mamlaka inalenga kuajiri kwa ushindani watu binafsi wenyewe sifa, wanaojiedhesa na wenyewe uwezo wa juu kujaza nafasi zifuatizo:

NO	JINA LA KAZI	NAMBAJI YA KAZI	IDADI
1.	Mkurugenzi, Huduma za Biashara - ACA 2	ACA / DCS/2	1
2.	Naibu Mkurugenzi Utafiti, Mkakati na Sera - ACA 3	ACA / DDRSP/3	1
3.	Deputy Director, Planning and Quality Assurance – ACA 3	ACA/DDPQA/3	1
4.	Afisa Mkuu wa Masuala ya Uajiri na Utawala - ACA 4	ACA / PHRO/4	1
5.	Afisa Mkuu wa Usimamizi wa Mfumo wa Usambazaji - ACA 4	ACA / PSCO/4	1
6.	Mkaguzi Mkuu wa Kupambana na Bidhaa Bandia - ACA 4	ACA / PAI/4	1
7.	Afisa Mkuu Usimamizi wa Mfumo wa Usambazaji - ACA 5	ACA / SSCM/5	1
8.	Afisa Mkuu wa Fedha na Uhasibu - ACA 5	ACA / SFA/5	1
9.	Afisa wa Fedha na Uhasibu - GRADE - ACA 6	ACA / FAO /6	1
10.	Mkaguzi wa Mamlaka ya Kupambana na Bidhaa Bandia - ACA 6	ACA / AIAI /6	6
11.	Afisa wa Mfumo wa Usambazaji - ACA 6	ACA / SCMO /6	1
12.	Afisa wa Usimamizi wa Maslahi ya Wafanyakazi - ACA 6	ACA / HRMO /6	1
13.	Afisa Mawasiliano wa Umma - ACA 6	ACA / PCO /6	1
14.	Dereva Mkuu - ACA 9	ACA / SD /9	2
15.	Dereva - ACA 10	ACA / D /10	3

MAOMBI NA KWASILISHA

Waombaji wanaovutiwa na waliohitimu wanashauriwa kupata maelezo ya kina ya mahitaji ya kazi, miongozo ya maombi na fomu ya maombi ya kazi kwenye tovuti ya Mamlaka <https://www.aca.go.ke>

Waombaji wenyewe sifa zinazofaa wanapaswa kutuma maombi kwa kujiamini kwa kutumia Fomu ya Kuomba Kazi (**pakua kutoka kwenye tovuti**) inayoonyesha nambari ya kumbukumbu ya kazi kwenye Fomu ya Maombi ya Kazi na kwenye bahasha. Waombaji waambatishe barua ya maombi, wasifukazi wa kina, nakala za yeti vya taaluma na taaluma, ushuhuda na Kitambulisho cha Taifa.

Maombi yote yanapaswa kutumwa na kupokewa na aliyesainiwa chini kwa **nakala ngumu Tarehe 21 Februari 2023** saa **5.00 jioni Saa za Afrika Mashariki** au kabla.

Mkurugenzi Mkuu,
Mamlaka ya Kupambana na Bidhaa Bandia,
Orofa ya 3, National Water Plaza,
Barabara ya Dunga, Eneo la Viwanda,
P.O. BOX 47771-00100,
NAIROBI.

HABARI MUHIMU YA KUZINGATIA

- Ombi la yejote atakayepatikana akidanganya litafutiliwa mbali
- ACA haitozi ada yoyote katika mchakato wa kuajiri.
- Mamlaka ya Kupambana na Bidhaa Bandia ni mwajiri anayetoa fursa sawa aliyejitelea kuzingatia utofauti na usawa wa kijinsia. Wanawake, vijana, walio wachache, waliotengwa na watu wenye ulemavu wanahimizwa kutuma maombi.
- Maombi yatakayochelewa na yakayoumwa kielektroniki **HAYATAZINGATIWA**.
- Tafadhalii kumbuka tutawasiliana tu na wagomeba watakoorodheshwa.

Funika
mdomo
unapopiga
chafya

Nawa
mikono na
sabuni/
Sanitaiza

Jitenge
na walio
na virusi

Usiguse
macho, pua
au mdomo
na mikono
michafu

Pika nyama
na mayai
ziive. Usile
chakula
kibichi

Hakikisha
maeneo
yote ni safi

UZUIAJI

FEBRUARI 7, 2023

MATANGAZO | 11

Kenya ya faulu katika uhifadhi huku mbwa wakisambaratisha ulangazi bidhaa za wanyama pori

NA WAGEMA MWANGI (KNA)

Ni wakali, madhubuti na hatari. Ni wanyama wa naoweza kufananishwa na The Avengers na wamekuwa jinamizi kwa walangazi. Katika shughuli za utunzaji, ni mashuja ambaa uhoodari wao katika mbuga za kitaifa, hifadhi na Bandari unazungumziwa kwa hesima.

Wako na majina - Dick, Daisy na Tony, ambayo yanatokana na ujasiri na maisha yakujitolea kulinda spishi za wanyama walio kwenye hatari ndani ya mipa ya Kenya. Dkt Philip Muruthi, Makamu Rais; Spishi, Uhifadhi na Sayansi wa Africa Wildlife Foundation (AWF) anasema kwamba

mbwa hao ni muhimu katika kuzuia uwindaji haramu na kuzuia ulangazi wa bidhaa za wanyama pori katika Afrika Mashariki na kwingine Afrika..

"Kitengo cha mbwa ni muhimu katika kuinua opereresheni za utunzaji. Mbwa sio kama binadamu na ud-

hai fu wake, wanafanya kazi kwa ufanisi na hawahongwi," anasema. Katika Kenya, mbwa waliopatiwa mafunzo wamekuwa sehemu muhimu ya shughuli za utunzaji. Kitengo cha K-9 cha shirika la Huduma za Wanyama Pori Kenya (KWS) kilianzishwa mwaka wa 2000 kwa usaidizi wa Jeshi la Uingereza. Kitengo hicho, kilicho na makao makuu Naivasha, kilianzishwa kikiwa na mbwa watatu pekee na tangu wakati huo kimebadilika kuwa nguzo muhimu katika kupiga jeki vita dhidi ya wawindaji haramu na walangazi. Bw Frank Kinyua, mtaalamu wa mbwa katika KWS na Mkuu wa Mpango wa Ubaharia na

Jamii anasema kubuniwa kwa kitengo cha mbwa katika kupigana na ulangazi haramu wa kimataifa wa wanyama pori na bidhaa za wanyama pori ulijiri wakati unaofaa na kuvuruga kabisa biashara ya mabilioni ya dola.

"Mbwa hao wamekuwa muhimu katika operesheni zetu. Kwa usaidizi wao, tunamaliza visa vya ulangazi wa bidhaa haramu za wanyama pori kupitia hewani na bandari baharani," alisema. Mbwa wanaotumiwa katika

utunzaji wako na uwezo wa kipekee kwa kutengemea nguvu za kila moja. Kitengo hicho kinatumia aina mahuusi kwa shughuli zao.

KWS hutumia Belgian Malinois, German Shepherd, Springer Spaniel na Bloodhound. Aina hizi ziko na uwezo wa kipekee wa kusoma na kutambua ambaa unatiwa makali wakati wa mafunzo.

Bw Kinyua anaongeza kuwa aina wa mbwa kama Springer Spaniel, kwa sababu ya uwezo wao, wa-

naweza kuingia katika maeleo yaliyotengwa kukagua mizigo.

"Aina hiyo nyepesi na hutembea haraka kuitia mifuko na eneo la kuipitishia kukagua iwapo kuna bidhaa ya wanyama pori iliyo fitchwa," anaeleza. Kitengo cha K-9 kina aina tatu za mbwa. Mbwa wa kutambua wanaojulikana kama wanusaji, wantuwa kwenye bandari za baharini na viwanjti vya ndege kukagua abiria, mizigo na mifuko.

KCAA
efficiently managing air safety

Mamlaka ya Kusimamia Safari za Ndege

TANGAZO LA ZABUNI

Mamlaka ya Kusimamia Safari za Ndege Kenya inakaribisha zabuni zilizofungwa kutoka kwa kampuni zinazovutiva na zinazostahiki kwa Zabuni Wazi za Kitaifa zifuatazo.

NO	NAMBA RI YA TENDA	MAELEZO KUHUSU BIDHA A	TAREHE YA KUANZA KWA TENDA	MKUTANO KABA L YA TENDA	TAREHE YA MWISHO YA TENDA	TAREHE YA KUZURU	UHITIMU	TAREHE YA KUFUNGA
1.	KP1/9A.3/OT/13/22-23	Kununua Bidhaa za Mpira kwa makundi ya kuhudumia Laini zenyen Umeme	Jumatano 08.02.2023	Alhamisi 16.02.2023 (Stima Plaza, Auditorium)	Jumanne 07.03.2023 saa 4.00 asubuhi.	N/A	Mwananchi	Jumanne, Februari 21, 2023 saa 11 asubuhi
2.	KP1/9A.3/OT/22/22-23	Uuzaji wa vifaa vya kubeba moto wa kadiri na wa kiwango kikubwa	Ijumaa 10.02.2023	N/A	Alhamisi 02.03.2023 saa 4.00 asubuhi	N/A	Mwananchi	
3.	KP1/9A.3/OT/24/22-23	Uuzaji wa transforma za kusambaza umeme (Watengenezaji wa humu nchini pekee)	Ijumaa 10.02.2023	N/A	Alhamisi 02.03.2023 saa 4.00 asubuhi	Jumatano, 15 Februari, 2023, 11.00 am -1.00 pm katika East African School of Aviation	Mwananchi	
4.	KP1/9A.3/OT/26/22-23	Uuzaji wa kebo la kondakta (Watengenezaji wa humu nchini pekee)	Ijumaa 10.02.2023	N/A	Jumanne 28.02.2023 saa 4.00 asubuhi	Alhamisi, 16 Februari, 2023 11am - 1pm, katika East African School of Aviation.	Mwananchi	Alhamisi, Februari 23, 2023 saa 11 asubuhi
5.	KP1/9A.3/OT/28/22-23	Uuzaji wa Mita (Watengenezaji wa humu nchini pekee)	Ijumaa 10.02.2023	N/A	Alhamisi 02.03.2023 saa 10.00 asubuhi	Alhamisi, 16 Februari, 2023 saa 1pm hadi 2.30pm, katika East African School of Aviation.	Mwananchi	
6.	KP1/9A.3/OT/29/22-23	Supply of Concrete Poles (Watengenezaji wa humu nchini pekee)	Ijumaa 10.02.2023	N/A	Ijumaa 03.03.2023 saa 4.00 asubuhi.	Usambazaji Uwasilishaji na Usakinishaji wa Printa Maalum kwa Usimamizi wa Utambulisho wa Wafanyakazi wa Usalama wa AVSEC	Mwananchi	
7.	KP1/9A.2/OT/043/HRA/22-23	Procurement of a Leading Winning Teams Training	Tuesday 07.02.2023	Tuesday 14.02.2023 at 11.00 a.m. (Stima Plaza, Auditorium)	Tuesday 21.02.2023 at 11.00 a.m.	Usambazaji na Uwasilishaji wa seva ya Microsoft SQL 2022 na Visual Studio	Mwananchi	
8.						Ugavi, Uwasilishaji wa Mfumo wa Uendeshaji wa Microsoft Windows Server 2022 na Huduma Husiani	Mwananchi	

Kwa maeleo zaidi kuhusu zabuni mbalimbali, wazabuni wanaweza kutazama na kupakua hati za zabuni kutoka kwa tovuti ya KCAA: www.kcaa.or.ke Tovuti ya Taarifa ya Ununzi wa Umma, www.tenders.go.ke na mara moja kutuma taarifa kwa zao kwa rekodi na kwa madhumuni ya kupokea ufanuzi wowote zaidi wa zabuni na/au nyongeza kwa procurement@kcaa.or.ke

Nyaraka zilizokamilishwa za zabuni zinapaswa kuambatanishwa katika bahasha wazi na zilizofungwa zilizo na nambari ya kumbukumbu ya zabuni na kuwekwa kwenye Sanduku la Zabuni kwenye Oorofa ya Chini, Mamlaka ya Kusimamia Safari za Ndege Kenya, Aviation House, Uwanja wa Ndege wa Kimataifa wa Jomo Kenyatta, au kutumwa kwa:

**Mamlaka ya Kusimamia Safari za Ndege Kenya,
P.O Box 30163-00100, Nairobi**

Ili kupokelewa kabla au kabla ya tarehe na wakati ulioonyeshwa dhidi ya zabuni husika kufikia saa 11:00 asubuhi.

Zabuni zitafunguliwa mara moja baada ya hapo mbele ya Wagombea au wawakilishi wao watakaoamua kuhuduria katika Ukumbi wa KCAA.

Meneja wa Ununzi

KWA: MKURUGENZI MKUU

MWALIKO WA TENDA

Kenya Power inaalika wauzaji bidhaa kushiriki kwenye tenda za kutoa huduma zifuatazo:-

NO.	NAMBA RI YA TENDA	MAELEZO KUHUSU BIDHA A	TAREHE YA KUANZA KWA TENDA	MKUTANO KABA L YA TENDA	TAREHE YA MWISHO YA TENDA
1.	KP1/9A.3/OT/13/22-23	Kununua Bidhaa za Mpira kwa makundi ya kuhudumia Laini zenyen Umeme	Jumatano 08.02.2023	Alhamisi 16.02.2023 (Stima Plaza, Auditorium)	Jumanne 07.03.2023 saa 4.00 asubuhi.
2.	KP1/9A.3/OT/22/22-23	Uuzaji wa vifaa vya kubeba moto wa kadiri na wa kiwango kikubwa	Ijumaa 10.02.2023	N/A	Alhamisi 02.03.2023 saa 4.00 asubuhi
3.	KP1/9A.3/OT/24/22-23	Uuzaji wa transforma za kusambaza umeme (Watengenezaji wa humu nchini pekee)	Ijumaa 10.02.2023	N/A	Alhamisi 02.03.2023 saa 4.00 asubuhi
4.	KP1/9A.3/OT/26/22-23	Uuzaji wa kebo la kondakta (Watengenezaji wa humu nchini pekee)	Ijumaa 10.02.2023	N/A	Jumanne 28.02.2023 saa 4.00 asubuhi
5.	KP1/9A.3/OT/28/22-23	Uuzaji wa Mita (Watengenezaji wa humu nchini pekee)	Ijumaa 10.02.2023	N/A	Alhamisi 02.03.2023 saa 10.00 asubuhi
6.	KP1/9A.3/OT/29/22-23	Supply of Concrete Poles (Watengenezaji wa humu nchini pekee)	Ijumaa 10.02.2023	N/A	Ijumaa 03.03.2023 saa 4.00 asubuhi.
7.	KP1/9A.2/OT/043/HRA/22-23	Procurement of a Leading Winning Teams Training	Tuesday 07.02.2023	Tuesday 14.02.2023 at 11.00 a.m. (Stima Plaza, Auditorium)	Tuesday 21.02.2023 at 11.00 a.m.

Stakabadhi za tenda zinazotoa maeleo ya kina kuhusu tenda zilizopo hapo juu zinaweza kupati kana kutoka kwa wavuti wa Kenya Power (www.kplc.co.ke) kuanzia tarehe zilizoonyeshwa hapo juu.

**GENERAL MANAGER
SUPPLY CHAIN & LOGISTICS**

www.kplc.co.ke

DIAL *977# Access Kenya Power services fast and easy

www.kplc.co.ke Customer care: 0722 000 000 Kenya Power 0722 000 000 0722 000 000 0722 000 000

VISION 2030

Usafishaji mto Nairobi waendelea DCC akiongoza kampeni ya kupanda miti

NA JOSEPH NGÁNG'A
 (KNA)

Kamponi ya kusafisha mto Nairobi imepigwa jeki huku serikali na wadau tofauti walianzisha zoezi la kuusafisha na kupanda miti katika kaunti ndogo ya starehe.

Wakiongozwa na Naibu Kamishna wa Kaunti Ndogo ya Starehe (DCC) Bw John Kisang zoezi hilo la kusafisha mto lilianza nyuma ya kituo cha polisi cha Kamukunji ambapo maafisa wa serikali na wakujitolea walikombo ardhi yote oevu ambayo ilikuwa imenyakuliwa na watu kutumia kwa shughuli tofauti kama kurekebisha magari, kuosha magari na kutupa takataka.

Naibu Kamishna huyo alisema kwamba ajenda kuu ya kusafisha mto huo ni kupanda miti katika kingo za mto huo ili kuafikia miti 15 bilioni ilivyoahidi serikali kufikia mwaka wa 2030.

Kisang alisema kwamba upanzi wa miti utasaidiwa na usafishaji wa mto ingawa utupaji taka usiku kwenye mto umekuwa tatizo kubwa kwa juhudzi zao.

Hivyo, alionya wote wa-

Naibu Kamishna wa Kaunti wa Starehe, John Kisang aongozwa washikadau tofauti katika kusafisha mto Nairobi.

naouchafua mto Nairobi kwamba serikali itawachukilia hatua za kisheria iwapo havatakomu kufanya hivyo.

"Kama sehemu ya Kaunti Ndogo ya Starehe, tumetambua kingo za mto Nairobi kama mojawapo ya maeneo tutakayopanda miti na kuitunza hadi ikue ili katika miaka kumi, kutakuwa na mazingira bora ya watu wote kufurahia," alisema Kisang.

Naibu Kamishna huyo

alisema kwamba baadhi ya watu walitaka kunyakua ardhi oevu nyuma ya kituo cha polisi cha Kamukunji na kuitimua kwa biashara lakini kama serikali walismama kidete na kuilinda.

Kulingana na Kisang, wametambua maeneo mengine ya kupanda miti kama viwanja vya shule, zahanati na vituo vingine vya afya, ardhi ya Bendi ya Taifa ya Polisi na taasisi zingine za serikali huku

akiongeza kuwa wataendelea kuhakikisha miti zaidi itapandwa ili Nairobi iwe na miti inayohitajika kuwa na asilimia 30 ya miti.

Alisema kwamba watatumia kila sehemu inayopatikana, ikiwemo maeneo yaliyotengewa upanuzi wa barabara.

"Tunashirikiana na Wakfu wa Lynn's, shirika lisilo la kiserikali ambalo tutapatia ardhi hii na mbegu ili lisambaze miche ya miti Nairobi na kaunti jirani," alisema Kisang.

Alieleza kuwa kama kaunti ndogo ya Starehe, huu ndio mwezi wao wa pili tangu walipoanza upanzi wa miti na kufikia sasa, wamepanda zaidi ya miti 2,000 inayotunzwa na vijana na vikundi vya wanawake.

Kisang alisema kwamba utunzaji wa mazingira ni jukumu la kila mtu katika jamii kushiriki kuzuia kuenea kwa jangwa.

Afisa Mkuu wa Wakfu wa Lynn's Wanjiku Mutero alisema kwamba kama shirika, wamepanda zaidi ya miti 13 milioni kufikia sasa ambayo inatunzwa.

KENAS yaunda mpango wa kupunguza kaboni kuzua utoaji wa gesi hatari

NA YOBESH ONWONG'A

Huduma ya Uidhinishaji Kenya (KENAS) itaanizisha na kutekeleza mpango wa uhalishaji na uthibitishaji wa uidhinishaji unaofungamana na viwango vya ubora vya ISO/IEC 17029 katika sekta za safari za ndege na kilimo.

Mpango huo unalenga kupunguza utoaji wa kaboni na kukibili athari za utoaji wa gesi zizizokuwa salama katika sekta hizo mbili.

Afisa Mkuu Mtendaji wa KENAS Martin Chesire alisema kwamba Mpango wa Kupunguza Kaboni (CORSIA) kwa safari za kimataifa za ndege unaendelea kushugulikiwa kwa uidhinishaji na Mashirika ya uhalishaji na uthibitishaji (VVBs) kama suala la kupatiwa kipaumbobe.

Alisema kwamba lengo

ni kufanya thabiti utoaji wa chini wa kaboni huku hatua zingine za kupunguza utoaji kama teknolojia, shughuli endelevu za mafuta ya ndege na miundomsingi zikiendeza pia. "CORSIA ni mpango wa ulimwengu amba kampuni za ndege na wamiliiki wengine wa ndege huzuia ukuaji wowote wa utoaji wa kaboni unaozidi viwango vya

2020 unaokadirwa kuwa tani 100,000 za kaboni," Chesire alisema akiwasilisha ripoti ya hali ya KENAS kwa Dkt Juma Mukhwana, Katibu wa Idara ya Serikali ya Viwanda.

Alisema kwamba utoaji wa gesi ya kaboni kutoka ndege za kimataifa haujumuishi katika hali ya anga ya kimataifa chini ya Mkataba wa mfumo kazi wa Umoja wa Mataifa

kuhusu Mabadiliko ya Tabianchi (UNFCCC) kwa kuwa uko nye ya mpango wa kitaifa wa hali ya anga.

"Badala yake, utoaji huu unashughulikiwa chini ya mpango wa CORSIA wa Shirika la Kimataifa la Safari za Ndege (ICAO). Kufuatia miaka mingi ya mazungumzo ya kimataifa, ICAO ilifanya uamuzi wa kihistoria wa kukumbatia hatua ya kutegemea soko la ulimwengu kwa utoaji wa gesi kutoka kwa ndege," alisema

Afisa huyo alifichua Muungano wa Ulaya (EU) umefadhili mpangilio wa ushirikiano wa kiufundi kwa lengo la kuzuia utoaji wa gesi hatari kutoka sekta ya safari za ndege Afrika na katika Caribbean.

"Wanataka kutimiza hili kwa kusaidia nchi za Afrika kuimarisha uwezo wake kutekeleza CORSIA.

KWA UFUPI

Kituo cha kisasa cha magari chafunguliwa mjini Narok

■ Wafanyabiashara mjini Narok wataanza kuhudumu katika mazingira bora, salama na yenye mpangilio baada ya kituo cha mabasi kilichogharimu Sh100 milioni kufunguliwa mjini humo.

Kituo hicho, kilicho na magesho 120 na vibanda 180 kilijengwa kuitipia usaizidi wa Mpango wa Kusaidia Miji Kenya (KUSP) kwa ufadili wa Benki ya Dunia, ikishirikiana na serikali ya kaunti ya Narok.

"Tuko na furaha kwamba pesa zilizowekwa katika mradi huu zilitumiwa vyema. Kaunti zingine zilizo na mradi kama hii zitakuwa zikitembelea kaunti ya Narok kujifunza," alisema Waziri wa Ardhi, Ujenzi, Makao na Ustawi wa Miji Zacharia Njeru alipofungua kituo hicho. Waziri Njeru alikuwa ameandamana na katibu wake wa Nyumba na Ustawi wa Miji Charles Hinga, Gavana wa Narok Patrick Ntutu, Kamishna wa Kaunti ya Narok Isaac Masinde na madiwani kadhaa wa Bunge la Kaunti wakiongozwa na Spika wao Davis Dikir.

"Wafanyabiashara na wahu-dumu wa matatu watakaokuwa wakihudumu hapa lazima wadumishe usafi wa eneo hilo kwa Na Ann Salaton (KNA)

Serikali yaanza kufunza vijana uvuvi kwenye bahari kuu

■ Idara ya Uchumi wa Baharini na Uvvi imeanza kufunza vijana wa Kenya shughuli za uvvi katika bahari kuu ili kuwapa ujuzi wa kushiriki uvvi katika bahari kuu na kupata kazi katika meli za uvvi humu nchini na ng'ambo.

Katibu wa Idara hiyo Bi Besty Muthoni alisema kwamba vijana hao watafunza kuhusu mambo matano katika taasisi tofauti na watashiriki uvvi katika bahari kuu na shughuli zingine katika bahari kuu baada ya kukamilisha kozi zao. "Mojawapo ya malengo ya mpango huu wa mafunzo ni kuunda nafasi za ajira kama idara ya serikali, lengo letu ni kuunda nafasi za ajira kupitia mafunzo kwa wavuvi 1000 kila mwaka," alisema Bi Muthoni.

Katibu huyo alisema kwamba kufikia sasa, wanafunzo, 610 wamepatiwa mafunzo na 538 wakamilisha hatua za uvvi zinazohitajika katika vyuo tofauti nchini. Bi Muthoni aliongeza kuwa wanafunzi tisa watapatiwa mafunzo ya siku tisa kuhusu uvvi katika bahari kuu na baada ya kukamilisha, serikali itawatafutia kazi kama wahudumu wa uvvi nchini na ng'ambo.

Katibu alisema kwamba idara

DESIGN AND EDITING OF MYGOV WEEKLY BY THE KENYA YEARBOOK EDITORIAL BOARD

NHIF Building , 4th Floor, P.O. Box 34035-00100
 Tel: 0202715390 / 0757029456

Email: info@kenyawebbook.go.ke
 www.kenyawebbook.co.ke